

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Periódico de la Colectividad Yugoslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

NARODINA: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50.
Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

AÑO (Leto) IX.

BUENOS AIRES, 13 DE ENERO (JANUARJA) DE 1939

Núm. (Štev.) 104

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

Umazane cunje

Prej ali slej pride resnica na dan. Ta modrost je že stara in se je sedaj spet enkrat potrdila. V tukajšnji protijugoslovanski organizaciji "Hrvatski domobran" je prišlo do hudega spora v vodstvu, katerega člani izvešajo sedaj umazane cunje svojih protivnikov in s tem pred vso javnostjo kažejo, kakšna gnuloba se drži raznih politikavzarjev, ki so se tu samovoljno proglasili za voditelje hrvaškega izseljenstva ter so to delali z enim samim namenom: izrabljati na zločinški način lahkoverne izseljence v lastno korist.

Ivana Žuvanića, glavnega starešino "Hrvatskega domobrana" za Južno Ameriko, t. j. nekakega vrhovnega generala vstaške organizacije v tem delu sveta, Josipa Vargo, glavnega podstarešino, in glavnega blagajnika organizacije Uroša Radovičevića so izključili iz "Domobrana". Vstaško glasilo, ki je v rokah Paveličevega odposlanca A. Valente, je objavilo posebno izdajo, v kateri dolgi omenjene tri "borce za hrvaško neodvisnost", da so bili prodani "srbskemu poslanstvu" ter da so hoteli polastiti se domobranske tiskarne in oslepariti one člane, ki so bili tako neumni, da so domobranskemu vodstvu "posodili" denar za nakup stare Schaffnerjeve tiskarne iz ul. Venezuela; iz poročila v Valentovem posebnem izdaju, kakor tudi iz odprtega pisma, ki ga je izključeni glavni general objavil v svojo obrambo, se namreč vidi, da je tiskarna na robu propada (če ni medtem že vanj padla), da jo vodijo ljudje, ki se na posel ne razumejo in da se vstaško glasilo, ki dolguje tiskarni pettisot pesov, tiska pravzaprav na račun onega denarja, ki so ga lahkoverni člani organizacije posodili za nabavo strojev, misleč da je njihov denar lepo zavarovan z imetjem tiskarskega podjetja. Poleg izdajstva in namena, da "ukradejo" tiskarno, očita domobranksko glasilo izključeni trojci, da "imajo još silu grijeha na svojoj duši, a koji se odnose na njihov sramotni rad kao funkcionera"; grozi, da bo objavilo "opširan izvještaj" o teh grehih. O dosedanjem šefu domobranstva v Južni Ameriki trdi, da je častihlepen, da je človek "nizke duše in skrajne pokvarjenosti, izrodek in propalica". Mi gospoda bivšega "general" nepoznamo, smemo pa misliti, da ga Valenta in drugi, ki to pišejo, poznati morajo, saj so z njim dolga leta sedeli v vrhovnem vodstvu organizacije, ki je na najpoglednejši in res samo propalica, nizkih duš in skrajno pokvarjenih izrodov vreden način vodila nizkotno gonjo proti vsemu, kar je jugoslovanskega.

Kakšni so pa oni drugi "reševalci hrvaškega naroda", ki so ostali v "vrhovnem starešinstvu" in obdržali list v svojih rokah? Njihove umazane cunje je pred vso javnostjo raztegnil Žuvanić v odprtem pismu, naslovljenem na člane vstaške organizacije v Južni Ameriki. Glavni kolvodja v tem "vrhovnem starešinstvu" je Ante Valenta, ki ima od 1932. leta, ko je prišel semkaj kot poseben odposlanec "poglavnik" Paveliča, glavno besedo v "Hrvatske domobranu", v katerem je, kakor trdi Žuvanić, brezobziren diktator, zloben, trmast in tako samovoljen, da ne dovoli pregledovanja društvenih knjig, ker bi se izkazalo, da je diktator izvajal tudi v denarnih zadevah, in sicer v svojo osebno korist. Žuvanić trdi celo, da so mnoge hrvaške družine v domovini šle na boben, ker niso nikdar prejele denar, ki so ga tukajšnji njihovi svojci, izseljenci, izročili Valenti za to, da ga pošlje v domači kraj; v času, ko je Paveličev odposlanec na tak način poverjal denar ubogih hrvaških izseljencev, je pa znal "u jednoj samoj noći spiskati sa sumnji-

Chamberlain in Halifax pri Mussoliniju

ANGLEŠKA DRŽAVNIKA STA SE ODZVALA POZIVU NAČELNIKA RIMSKE VLADE, KI JU JE BIL POVABIL V MONAKOVEM — PO T SKOZI PARIZ — CHAMBERLAIN NE NAMERAVA POSREDOVATI MED ITALIJO IN FRANCIJO

Za časa monakovske konference, na kateri so Chamberlain, Daladier, Hitler in Mussolini odločili usodo Češkoslovaške, je načelnik rimske vlade povabil šefa londonskega kabineta na obisk v Italijo. Takrat je izgledalo, da so razen Čehov skoro vsi zadovoljni z zaključkom monakovske konference, ker je izgledalo, da je to edini izhod iz krize, ki je grozila, da zaplete Evropo v novo vojno, in ker je Hitler izjavil, da bo po priključitvi Sudetov popolnoma zadovoljen in da v Evropi ne bo ničesar več zahteval. Na drugi strani se je pa tudi drugi predstavnik totalitarstva, Mussolini, postavil v pozico pomirjevalca, radi česar ga je fašistično časopisje hvalilo kot rešitelja mira, in tako se je res zdelo, da bo Evropa vsaj za precej mesecev pomirjena.

Zgodilo pa se je drugače. V Rimu so menda izračunali, da so se Nemci, z italijansko pomočjo ter s francosko in angleško popustljivostjo, le preveč okoristili, pa so začeli misliti, kako bi tudi oni kaj dobili. Notranji zapletljaji v Franciji so jim pokazali smer, v katero kaže udariti. In tako se je v Italiji začela znana protifrancoška kampanja ter so se listi na dolgo in široko razpisavali o "naravnih pravih" Italije v pogledu Tunisa, Nizze, Savoje in Korzike. Nastala je v evropski politiki nova napetost, ker so Francozi močno reagirali na italijanski napad. Njihov ministrski predsednik je prepotoval Korziko in Tunis ter je bil tako sprejet in je imel take govore, da v Italiji ni mogel ostati niti najmanjši dvom, da v pogledu dežel, ki so v francoskih rokah, ne bo šlo tako, kakor je šlo pri Češkoslovaški. V Parizu so izjavili, da so pripravljene pogajati se z Italijo o katerikoli zadevi, nikakor pa ne o tem, da bi odstopili še tako majhen košček svoje zemlje "romanskim bratom" z Apenninskega polotoka.

vim ženama i do dvije stotine pesosa". Tako pravi Žuvanić, ki omenja tudi, da so mnoge družine zapustile "Domobran", ker sta Valenta in glavni tajnik organizacije ter drugi Paveličev "izaslanik" Freissmann "na društvene prireditve vodila svoje metrese". Mi gospoda "izaslanika" ne poznamo, smemo pa misliti, da ga dosedanji "vrhovni starešina", ki je z njim sedel v istem vodstvu od leta 1932 dalje, mora dobro poznati.

Torej takšna izpričevala si dajejo sedaj voditelji protijugoslovanskega gibanja v južnoameričkem izseljenstvu! Taki ljudje so s krinko lažnega patriotizma sleparili lahkoverne hrvaške izseljence ne samo z lažmi o dogodkih v domovini, marveč tudi z raznimi sleparskimi nabiralnimi akcijami, katerih produkt se je stekal v njihove žepce; in zastopnik vrhovnega voditelja vstaške gibanja je celo zase zadrževal denar, ki so mu ga bili izseljenci poverili zato, da jim ga pošlje domov!

Prej ali slej je morala priti resnica na dan!

Polom v "Domobranu" je bil neizogiben, odkar so izostale tuje podpore, zaradi katerih se je vstaško gibanje začelo in se vzdrževalo. Dokler je bilo denarja, ki je omogočilo komodno življenje nekaterim "vrhovnim voditeljem" tukajšnje podružnice Paveličeve organizacije, poleg tega še vzdrževanje luksuznih društvenih prostorov, z več ko 600 pesi mesečne najemnine, ter brezskrbno idajanje lista, s katerim se

Protifrancoška gonja se je začela nekoliko tednov pred napovedanim Chamberlainovim obiskom v Rim, v diplomatskih krogih so trdili, da se je to namenoma začelo, ker je rimska vlada hotela postaviti Chamberlaina v vlogo posredovalca, misleč, da bo na ta način vsaj nekaj dosegla v svojo korist; na primer odstop džibutskega pristanišča z adis-abebsko železnico, soudeležbo pri upravi Sueškega prekopa in zagotovitev pravic tuniških Italijanov. Izgleda pa, da je ta račun bil preuranjen.

Chamberlain in lord Halifax, zunanji minister angleške vlade, sta na poti v Rim obiskala najprej Pariz, kjer sta se sestala s francoskimi državniiki. S tem je bila spet potrjena prijateljska zveza med obema velesilama in poučeni francoski listi so vedeli povedati, da sta Daladier in Bonnet jasno povedala, kaj želita od Chamberlaina: da Italijanom svetuje, naj se neposredno pogajajo s Francozi, če kaj od njih žele, ter naj nikar ne pristane na morebitni predlog Mussolinija, naj bi se sklicala Konferenca četvorice, po monakovskem zgledu, ki naj bi razpravljala o italijanskih zahtevah. Takšna konferenca, na kateri bi Hitler in Mussolini držala skupaj proti Franciji ter bi Chamberlainu podelila vlogo posredovalca, bi se morala zaključiti ali v škodo Francije ali pa v škodo splošnega političnega položaja v Evropi, ker bi prišlo do vidnega preloma med Francijo in Anglijo na eni ter med Italijo in Nemčijo na drugi strani. Ker je znano, da Francija ne namerava popuščati, in so v tem pogledu tako nacionalisti kakor levicari enega in istega mnenja, bi povečanje napetosti med demokratičnimi državama in totalitarnim blokom bil edini rezultat konference monakovskega kova. In položaj je itak že dovolj slab, saj, kakor poročajo iz Washingtona, računajo ameriški diplomati v glavnih evropskih

je zastrupljalo hrvaško izseljenstvo, je vladala v tej čedni družbi harmonija. Vsak je dobil svoj del in bil zadovoljen. Ko je pa denarja zmanjkalo, se je začel boj za ostanke, ki niso zadostovali za vse. Tako je prišlo do spora in do obračunavanja. Prej so bili vsi glavni člani starešinstva "trgovci", "žurnalisti", "profesionalci" itd., sedaj, ko je društvena blagajna prazna, pa drug drugemu očitajo, da nima ficka v žepu in da se je hotel okoristiti z edinim, kar je še ostalo: s tiskarno, za katero so razni hrvaški čakareri in celo navadni delavci posodili svoj kravato prisluženi denar, ki ga ne bodo več videli, če je res, kar pravi "Hrvatski domobran" v svoji posebni izdaji: da so trije argentinski kupci dajali za tiskarno 15.000 pesov (pri čemer so v aktivno prištevali tudi onih 5.000 pesov, ki jih dolguje domobranksko glasilo), dočim je bilo "vrhovno starešinstvo" nabralo za nakup tiskarne baje okroglih 30.000, kar pomeni, da sta dve tretjini isposojenega denarja že izgubljeni, kajti terjatve od 5.000 pesov, ki jih dolguje domobranksko glasilo tiskarni, ne bo pač nihče resno jemal v račun.

In tako bodo oni hrvaški izseljenci, ki so prispevali za to zadnjo večjo domobranksko akcijo, spet za eno izkušnjo bogatejši. Ali jim bo to, kar se dogaja sedaj med vstaškimi voditelji, katere je pametnejše članstvo že zdavnaj zapustilo, odprlo oči ter jih končno prepričalo, da prav tako ničvreden kakor tisti, ki ki pljuje na lastno mater, je tudi oni, ki pljuje na svojo domovino?

metih, da je izbruh vojne v prihodnji spomladi skoraj neizogiben. Mor-da je to mnenje nekoliko pesimistično, vendar pa Chamberlaina pač ni bilo težko prepričati, da se mora v francoško-italijanskem sporu odpo-vedati vloge posredovalca z oljkovo vejico v roki.

In tako sta Chamberlain in Halifax šla v Rim menda res samo zato, ker sta bila obljubila, da pojmeta. Kakšnih političnih zaključkov ni

Na pomlad napovedujejo velike dogodke v Evropi

Glavne činjenice v Evropi so Anglija, Francija, Nemčija in Italija. Te države se ves čas po vojni borijo za nadoblast. Od začetka so iskale svojih političnih in gospodarskih horizontov vsaka zase, potem pa so se opredelile: Anglija in Francija na eno stran, Nemčija in Italija na drugo. Prvi dve se proglašata za demokratične države.

Povsem svojevrsten politični in gospodarski pojav je sovjetska Rusija, ki se tudi bori za nadoblast, vendar povsem v nasprotnem smislu nego prej omenjene velesile. Med tem, ko se Italija in Nemčija skušata uveljaviti z orožjem, se Rusija prizadeva za idejno zmago.

Posebno vlogo igrajo tudi manjše države, ki bi bile združene velika velesila, a se izven Male antante in Balkanskega sporazuma o kaki zvezi malih držav ne more govoriti in še ti dve zvezi nimata dovolj političnega in gospodarskega pomena. Francija in Anglija sta bili pritegnili v svoj blok tudi Rusijo in skoro vse manjše države so bile na njih strani. Najizrazitejša pobornica demokracije od malih držav pa je bila brez dvoma Češkoslovaška. A prišla je že davno prej napovedana ura preizkušnje in velike demokracije so jo izdale, kar Češkoslovaška ni pričakovala, in jo kar prepustile svoji usodi. S tem pa je nastal popoln preokret v zunanji politiki med Anglijo in Francijo na eni in Nemčijo in Italijo na drugi strani.

Male države so že prej stitile, po Monakovem pa so se o tem prepričale, da jih imajo demokratične velesile samo za orodje za svoje politične in gospodarske namene. Pričele so iskati za svojo ohranitev samostojne politike ter prijaznih odnošajev tudi s fašističnimi državami, kar se je odgovornim državnikom zdelo vsekakor boljše nego, da bi postale njih žrtve s pomočjo svojih velikih zaveznice.

V Parizu in Londonu so spoznali, da so jo temeljito zaigrali in da se vedno bolj bliža čas, ko se bodo morali resno spoprijeti za nadoblast in obstoj med Rimom in Berlinom. Doleteli so velikansko oboroževanje ter skušajo vporabiti vse, bogate in ne-bogate, za obrambo. Daladierova politika nam to nazorno prikazuje.

Gonja italijanskega fašističnega časopisja proti Franciji in njeni posesti, je samo predigra Mussolinije-vih namenov. Francija pravi, da se bo branila in Anglija tudi da bo na njeni strani. Chamberlain menda tvega s potovanjem v Rim zadnji polizkus, da se vojna prepreči, a Mussolini zahteva zborovanje štirih, kot v Monakovem, kjer bo povedal, kaj hoče, kot je bil povedal Hitler in mu je bilo ugodno ter je bil s tem "mir" rešen.

Hitler pridno izrablja napetost med Italijo in Francijo v svoje zna-

pričakovati od tega njunega potovanja; ugodno utegne vplivati na nadaljnji razvoj dogodkov v Evropi samo to, če bosta angleška državnik dopovedala Mussoliniju, da stoji Anglija trdno na strani Francije. To bi utegnulo potolažiti fašistični tisk, ki je v zadnjem času odkrito hujskal k vojni proti Franciji.

Chamberlain in Halifax sta bila v Rimu prisrčno sprejeta s strani prebivalstva, dasi, kakor javljajo poročevalci, sprejem ni bil organiziran od zgoraj, kakor se je to zgodilo ob priliki Hitlerjevega poseta. Najbrž je to znak, da je tudi v totalitarnem Rimu še prav mnogo takih, ki spoštujejo zastopnike v Italiji tako zaničevane demokracije.

ne namene glede Ukrajine. Prago je prisilil, da je poslala šest divizij v Ukrajinsko Rusijo, kot jo imenujejo, kjer bodo čakali pripravljene nadaljnjih ukazov. Obenem pa so ti polki tudi obvestilo Poljski in Madžarski, da opustita misel na združitve svojih meja.

Nemčija je pred kratkim podpisala nenapadajočo pogodbo s Francijo in si tako zavarovala hrbet. Od Poljske, Jugoslavije, Bolgarije, Romunije in Madžarske pa zahteva nevtralnost. Prav isto zahteva od svoje strani tudi Mussolini. V tem smislu je bil posetil grof Ciano Budimpešto ter bo obiskal konce tega meseca tudi Beograd, v začetku drugega pa Varšavo. Vse te male države bodo želji obeh fašističnih velesil najbrže ugodile, ker če bi tega ne storile, bi jih vse k temu prisilili, medtem pa bi takzване demokratične države ostale ravnodušne, kot so bile glede Češkoslovaške. Zato malim državam zaenkrat ne kaže drugega, kot da se skušajo na kak način ohraniti.

Napetost med velesilami v Evropi prihaja do vrhunca. Mnogi napovedujejo, da če bo Mussolini moral odstopiti od Tunisa, Savoje in Korzike, ne bo dstopil od sueškega prekopa ter bo zahteval, da Francija in Anglija popolnoma odtegneta vsako pomoč in zaščito republikanski Španiji in ne samo to, marveč da bosta na straži, da tudi od drugod ne bodo mogli priti zraven, medtem ko bo Italija s pomočjo generala Francea zlomila odpor republikancev ter vzpostavila fašistični sistem pod njenim vrhovnim vodstvom. Hitler pa bo skušal medtem priti čimbliže ukrajinskemu cilju.

Ali bosta Francija in Anglija ugodili Italiji in Nemčiji? Zdi se, da bosta. Žrtvovali bi Španijo fašizmu in medtem je tudi mnogo zgledov, da se bo Rusija zapletla v boj z Nemčijo. Francija in Anglija pa bosta ta čas utrdili svoje postojanke v kolonijah.

Možno pa je tudi, da bo v Franciji in Angliji sledil popoln politični preobrat. Predsednik Združenih držav Roosevelt je v svojih govorih silno navdušil vse narode in široke množice za socialno, politično in gospodarsko svobodo ter je bil na njegovo prizadevanje dosežen tudi pomemben sporazum vseh ameriških držav v Limi, ter je imel razgovor z bivšim angleškim zunanjim ministrom Edenom in drugimi, ki so mnenja, da je treba za vsako ceno napraviti konec fašističnemu nasilju in izzivanju. V tem slučaju je predvidevati, da se bodo Francija, Anglija, Rusija in Združene države spoprazumele za vojno ali za mir, kakor bodo pač prilike nanesle.

Mnogi politiki napovedujejo že za to spomlad velikih sprememb v Evropi.

Argentinske vesti

VELIGANSTVEN SPREJEM IN DALECIA PRIETA V BUENOS AIRESU

Velikanska množica ljudstva se je zbrala v nedeljo dopoldne v Retiru, da sprejme Indalecia Prieta, španskega socialističnega voditelja, ki je prihajal iz Chileja, kjer je z generalom Herrero in poslanikom v Buenos Airesu, Angelom Ossorio y Gallardom zastopal špansko republikansko vladu pri predaji predsedstva. Od postaje se je Prieto odpeljal na špansko poslaništvo, kamor mu je sledila množica. Tam je imel na množico kratek nagovor. Nekaj besed je spregovoril tudi general Herrera, med njimi: No pasarán!

Indalecio Prieto je v torek sprejel razne zastopnike tukajšnjih španskih organizacij. V sredo je držal govor v prostorih društva "Centro Asturiano", v petek pa v Luna Parku.

ZOPET ŽELEZNIŠKA NESREČA

Pri postaji La Calera je vlak skočil s tira. Lokomotiva, ki je priletela v steno se je radi tega močno poškodovala. Pri tem sta bila kurjač in strojevodja ubita, 15 useb pa je bilo ranjenih.

SPOMENIK PONESREGENEM V ITACUMBU

V Itacumbú so slovesno odkrili spomenik ponesrečenim Argentincem, ki so pred letom izgubili življenje v letalski nesreči. Otvoritvi so prisostvovali argentinski, uruguayški in brazilski zastopniki.

AGATA LUCHINI SE NA SVOBODI

Rosarijska policija do sedaj še ni prišla na sled Agati Galiffi, hčeri "Chicha Grande" in ženi dr. Luchinija, ki je sodelovala pri zadnjih krvavih dogodkih v Rosariu, v katerem sta dva policaja in eden od hudodelcev izgubili življenje in nato neznan kam pobegla s tolovajem Placeresom. Sedaj ju iščejo po provinci Cordobi in provinci Buenos Aires, toda do sedaj še brez vsakega uspeha. Dr. Luchini, mož Agate Galiffi, ki je bil radi teh dogodkov aretiran, je bil te dni pod jamstvom izpuščen na svobodo. Kar se pa tiče "Chicha Grande" ali Juana Galiffija, se ta menda še vedno nahaja v Italiji.

MARTO STUTZ SE VEDNO IŠČEJO

Kljub ponovni izpovedi Barrientosa, da je dekle, čez nekaj dni nato, ko je umrla sežgal v Bidonovi opekarni, je policija vendar odšla v Alto Cordobo, v Pajas Blancas, da poišče tam hišo, ki jo baje Suarez Zabala v tem kraju poseduje, če ni

ta svojo žrtev tu skrtil. Vse poizvedovanje pa ni imelo nikakršnega uspeha Zabala Suarez, ki je bil te dni zopet zaslisan, še nadalje trdovratno taji. Carmen Barrientos pa se nahaja zopet v zaporu. Vsa zadeva je še vedno skrivnostna ter se ni v tem oziru zadnje čase ničesar definitivnega dognalo.

KNJIGE MOHORJEVE DRUŽBE

Knjige Mohorjeve družbe v Celju so prispele ter so udje naproseni, da jih čimprej dvignejo. Vsak ud dobi za sedaj 5 knjig. Molitveniki prispejo šele koncem tega meseca.

Nekaj izvodov imam na razpolago za take, ki se preje niso naročili. F. Lakner, Warnes 2215, La Paternal (Capital).

ŠTORKLJA

Našega rojaka Antona Pošiča, ki ima svojo hišo v Saavedri, je obiskala štorklja ter prinesla njegovi ženi Justini zdravo punčko. Presrečnim staršem čestitamo!

JUGOSLOVANSKI DOM NA DOCK SUDU

V ponedeljek, 16. t. m. se bo vršila v prostorih Sokola Dock Sud-Boca, ulica Viena 1484 na Dock Sudu seja odbora za zgradbo Jugoslovanskega doma. Na tej seji se bo razpravljalo vprašanje polaganja temeljnega kamna za dom in o sporedu svečanosti, ki se bo vršila ob tej priliki. Dalje se bo reševalo tudi vprašanje, kako pospešiti delo, da bi bil dom že letos pod streho, kjer bo imela svoje prostore šola, Sokol in druga jugoslovanska nacionalna društva, ki so v bližini Dock Suda.

ARGENTINSKA DELEGATA NA PANAMERISKI KONFERENCI STA SE VRNILA

Prejšnji petek so se z vlakom pacifične železnice vrnili v Buenos Aires argentinski zastopniki, dr. Adrijan Escobar, Mario Antelo in Enrique Loudet, ki so zastopali Argentino na vseameriški konferenci v

Limi. Na postaji Retiru so bili lepo sprejeti od množičevinih prijateljev in oblasti katerim so se zahvalili za njihov trud na konferenci, na kateri so bila sprejeta mnoga načela teh argentinskih zastopnikov.

CERKVENI VESTNIK

15. jan. Maša na Paternalu za Ivana Turk. Molitve na Paternalu.

22. jan. Maša na Avellanedi. Molitve na Paternalu.

Slovesnost nove maše se bo vršila na Paternalu 5. febr., na Avellanedi pa 12. febr.

Hladnik Janez

SENAT ZMANJŠAL PRIMANJKLJAJ PRORAČUNA

Kakor smo že pisali, da senat ne bo kar tako na slepo potrdil proračuna, kakor se je to dogajalo do sedaj, ampak da ga bo prej temeljito preštudiral in če potrebno tudi izpremenil. Tako se je tudi zgodilo. V torek je bil s tem delom gotov in je zmanjšal proračun za to leto za 114 milijonov pesov.

SMRTNE NESREČE 1938 LETA V BUENOS AIRESU

Policija je izdala te dni uradni izkaz o prometnih nesrečah, ki so se pripetile v prejšnjem letu. Po tem izkazu je bilo 197 mrtvih in 5.262 ranjenih. Leta 1937 pa je bilo mrtvih 13 več in ranjenih pa 87 več, kar dodajuje, da se je, kar se tiče varnosti nekaj izboljšalo.

POCENI HRUŠKE

Mendoške hruške "Williams" se bo moglo kupiti 1 kg po 20 ctv. Prodajo bo nadziralo ravnateljstvo za prehrano.

IŠČE SE

Jakob Uršič, doma iz Drežnice pri Kobaridu. Išče ga njegov rojak radi važnih zadev. Če bo sam čital te vrstice naj se javi na naslov: Blaž Rutar, 415 Av. So., So. St. Paul, Minnesota, Nort America.

Naši opekarji v Las Delicias

PRVOVRSTNA
Restavracija, Bar in Pivnica
RIVERA 1999 vogal DORREGO
U. T. 54 - 7461

Zračni prostori za društva, banke in svatbe z rezerviranimi prostori za družine
Kegljišče in kroglišče
Vsakovrstne jedi ob vsaki uri
Za društva dvorana brezplačno
Priporoča se lastnik
ANTON DEKLEVA

Poslužujte se
PREVOZNEGA PODJETJA
"Expreso Gorizia"

Franc Lojki
VILLARROEL 1476
U. T. 54-5172 - 54-2094

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

Slov. Babica
FILOMENA BENES-BILKOVA
diplomirana na univerzi v Pragi in Bs. Airesu ter večletna babica v bolnišnici Juan Fernandez. — Zdravi vse ženske bolezni. — Slovenske žene posebno dobro negovane.
Ordinira od 9 zjut. do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

Rojaki
Predno si naročite obleko
OBISČITE
KROJAČNICO
Cirila Podgornik
ki vam nudi najboljšo postrežbo v vseh ozirih.
CENE ZMERNE
TINOGASTA 5231
Villa Devoto

Dr. Maček in hrvatsko vprašanje

Ze parkrat je neki Sudzberger poslal v tukajšnje liste daljša avijonska poročila o političnih razmerah v Jugoslaviji. Te dni smo spet čitali v tukajšnji "La Prensa" daljši članek, ki se nanaša na sestanek prej omenjenega z dr. Mačkom, takozvanim vodjem Hrvatov.

Članek pravi med drugim, da je izjavil dr. Maček, da s sedanjo vlado ne more sodelovati, ker ni pripravljena ugoditi zahtevi Hrvatov, Hrvatje da zahtevajo zase popolno avtonomijo. Skupno s Srbi in Slo-

venca da bi imeli samo zunanje zadeve, vojsko in carino, medtem ko bi imela vsaka svojo lastno policijo in parlament. Rerezentanti teh avtonomnih vlad da bi tvorili zvezno vlado skrajem na čelu. Da se izvede ta program, do konca, da so Hrvatje pripravljene sprejeti pomoč tudi od zunaj, dasi zaenkrat še ne vedo v kakšni obliki naj bi bila.

Češkoslovaška, je dejal Maček, ne predstavlja one državne oblike, ki bi jo želel v Jugoslaviji, marveč da je njegova državna sestavna zamisel bolj sliha bivši Avstro-Ogerski. Nadalje je dejal, da če bi bile volitve tajne, bi bil on odnesel zmago.

ROJAK IZ SEVERNE AMERIKE NAM PIŠE

Spoštovani urednik Slov. Lista! Gotovo se vam bo čudno zdelo, ko prejmete to pismo iz severnih krajev Severne Amerike iz Minesote blizu kanadske meje. A vse to je mogoče med nami Slovenci, ko smo menda po vsem svetu razpršeni. Posebno mi primorski Slovenci smo menda prav na vseh kontinentih in celo v Afriko jih Mussolinijeva politika danes pošilja.

Tukaj v Minesoti nas je prav malo Slovencev, ker tu se ukvarjajo ljudje bolj s kmetijstvom, med katerimi je zelo malo naših ljudi. Tja dalje na sever, tam so rudokopci in so zaposleni naši ljudje. St. Pavel-Minneapolis je pol milijonsko mesto, a bi ne dobil dva ducata Slovencev v njem in še kar nas je smo tako raztreseni, da ne vemo eden za drugega. Največ je samecev, ki gredo poleti delat v gozdove ter pridejo le po par tednov v mesto in se spet izgubijo v širne gozdove. Po večini so pozabili, da so Slovenci in pozabili so tudi na dom. Večkrat čitam v slovenskih listih, kako ta ali oni išče tega ali onega, ki že leta in leta ni dal glasu od sebe. Marsikateri se skrjuje tudi pod drugo ime in se ne čuje izdati, da je Slovenec, posebno, če mu usoda ni bila mila in morda tava med brezposelnimi. Ni dolgo tega, ko sem šel s prijateljem čez most, ki vodi čez Missisipi. Poleg mosta je gorel ogenj okrog katerega so se gredli brezposelni, med katerimi je bil tudi en Slovenec, ki ga je moj prijatelj spoznal. Ne bom opisoval, kako je izgledal. Odpeljal sem ga s seboj ter poskrbel, da se je našel in preoblekel. Takih je med Slovenci v bogati Ameriki na stotine. Delavskih razmer ne bom opisoval, ker gotovo čitate naše tukajšnje slovenske liste in je vam torej vse znano.

Blaž Rutar

slovenska tovarna mozaika

Velika izbira granitnega, apnenčevega in večbarvnega mozaika. Specialno izdelovanje granitnih stopnic ter vseh v to stroko spadajočih del

Albert Gregorič

J. Pedro Varela 5233

U. T. 50 - 5383

Villa Devoto Buenos Aires zasebno J. P. Varela 5130

PRVA

Slovenska vinarna

NA DOCK SUDU

V zalozniamam veliko izbiro najboljšega vina in raznih pijač. Na željo klientov dovažam na dom. — Cene zelo nizke. Priporoča se lastnik

ALOJZ SIRCA

Calle Mazzini 1479 - Dock Sud

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji

Sporočam slovenski naselbini, da bom ob priliki 25 letnice moje fotografske obrti, vse preuredil ter razstavil moje delo, kjer se bo lahko vsak prepračil o mojih neprekošnjih izdelkih.

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite

FOTO "LA MODERNA"

S. SASLAVSKYJA
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

RESTAURANT
R E C R E O
"EL CAÑON"
Izvrstna domača hrana, prvovrstno pivo in vino. — Prostorji z vrtno, pripravnimi za svadbe. — Kroglišče. Postrežba točna.
Se priporoča lastnik
PETER BASSANESE
JUAN B. ALBERDI y Gral.
PAZ - Buenos Aires

Ana Chrpova
Slov. babica
dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.
ENTRE RIOS 621
U. T. 38, Mayo 8182

Napredek in človeštvo

Kdo bi verjel, da se bodo izmišljotine, ki jih je bil napisal konec preteklega stoletja Julij Verne, in H. F. Wells, kdaj uresničile. Vendar so. Julij Verne je pisal o podmornicah in letalih kot o pripovedkah; Wells je pisal, da bodo vozovi drveli brez koles in da se bodo ptiči jezili po človeku v zraku bojevali. Te napovedi se niso samo uresničile, marveč celo več, kajti danes leti po zraku ptič, ki nosi na sebi kar cele oddelke posadke ter letijo letala lepo v redu, kakor da bi se ptički nekam selili... Potniki se prevažajo danes v letalih, kot se je nedavno ded poslužil vlaka in praded konjske vprege. Amerikanec je obletel svet prej kot v štirih dneh, drugi se je hotel malo poigrati in je preletel Ocean. Človek sicer še ni odletel na luno, kot je pisal Julij Verne, da bo, a znanstveniki so že prdrili v stratosfero in se zdi, da tudi dosegljivost daljnih svetov ne bo izključena.

Se bolj kot potovanje v stratosfero se je razvila brezžična zveza besede. Ladja na srednjem Oceanu je v stalni zvezi s suho zemljo. Pogovarjalni kablji države lahko govori telefonično z vsakim državljanom, če je tako oddaljen od glavnega mesta. Koncert v Beogradu lahko poslušamo v Buenos Airesu. Neki važen prizor slikan v Ameriki je drugi dan objavljen v evropskih listih. Televizija je že gotovo dejstvo ter bo v par letih, že tako dovršena, da bomo lahko iz naše hiše ali naravnost iz postelje opazovali življenje na Kitajskem in divje zveri v indijskih pragozdih.

Vse te iznajdbe človeškega uma so preobrazile naše življenje. Moči, ki so močnejše od človeka, so obvladane od njega. Zemlja z umetnim obdelovanjem toliko rodi, da imajo nekateri skrb, da je treba pridelovanje določiti. Za uničevanje je svet tako pripravljen, da bi bila v kratkem času vsa civilizacija uničena. Za izobrazbo ni nič manj pripomočkov kot za telesno udobnost, a ravno tako je tudi nasprotno dobro preskrbljeno. Milijoni poslušajo radio, hodijo v kino in gledališča ter čitajo knjige ter se na ta način izobražujejo, ali pa obratno, ker kultura od nekulture ni

zaščitena. Živimo v času brez določenih smernic misli kulture in dela. Kako rešiti svobodo mišljenja, ko lahko država in kdor plača potom mehaničnih priprav ponareja resnico ter jo prikraja po svojem okusu in za svoje koristi? Kako si je misliti mednarodno državo, ko vsaka država potom kemije producira na svojih tleh vse kar potrebuje, kar je prej kupovala v tujini? Kako preprečiti brezposelnost, ko je vsak dan več strojev, ki nadomeščajo delavstvo? Kako gojiti neko kulturo, če se muzika, gledališče, politika in filozofija dajo ponarejati?

Vsa ta vprašanja in še veliko drugih so danes študij globokih mislecev. Nekateri spet napovedujejo srečo na svetu, a drugi menijo, da je bilo nekaj vse bolj in da ne bo tako nikoli več.

Človeštvo pa vedno z nova pada in vstaja. Pravega odrešenika ni in ga menda nikoli ne bo. Človeštvo goji neko kulturo, ker brez nje živeti ne more. Bo in je že neka nasilna poezija, osebna poezija in universalna. Globokejša razkrivanja kemika, rastlinoslovca in zvezdoslovca so odkrivanja poeta, piše ne dolgo tega angleški poet Wordsworth. Zdravilstvo in industrija bi potemtakem bila snov za poeta?

Četudi se je človeštvo tekom časa moderniziralo, ni svojega mišljenja in notranjega bistva v ničemer spremenilo. Tisti sentiment, ki so bili v naših dušah in oni čuti, ki so bili v naših telesih in naši naravni instinkti in nagoni, se niso v ničemer spremenili. Dandanes kot za časa Homerja, ženske jokajo ko gredo moški v vojno, zaljubljeni so ljubosumni, matere zaljubljene v svoje edince, dekleta koprneča po ljubezni in po v tujino odhajajočim fantom. Seveda se vse to vrši v drugačnih okoliščinah, ker je človek s svojimi iznajdbami silno napredoval. France lahko telefonično pove Micki, kje in ob kateri uri se bosta dobila. Helena se lahko s brownigom brani svojemu vsiljivcu. Z eno besedo: človeštvo je tekom časa silno napredovalo, a v bistvu in resnici pa je tam, kjer je bilo.

J. K.

REDNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA "SLOVENSKI DOM"

Sporočila članstvu, da bo društvo "Slovenski Dom" imelo v nedeljo, dne 15. januarja t. l. ob 5 uri pop. svoj redni OBČNI ZBOR z običajnim dnevnim redom.

V slučaju, da ob določeni uri ne bo zadostno število članov se občni zbor vrši uro pozneje ob vsaki udeležbi.

Za Odbor: Josip Zlobec.

RAZNE VESTI

Trije ameriški poslanički so se zbrali v Washingtonu ter so poročali senatnemu odboru za vojaške zadeve o položaju v Evropi. Senatni odbor je gotovo z zanimanjem poslušal poročila šefov ameriških diplomatskih misij iz Londona, Pariza in Berlina. Pravi, da so ti trije diplomati izrazili mnenje, da bo spomladi izbruhnila v Evropi vojna.

Nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa je njegov poljski kolega Beck povabil v Varšavo. Napovedujejo, da pripravljajo tam Hitlerjevemu zastopniku velik sprejem. Torej le ni res, da se je Poljska tako zelo obrnila na rusko stran, kakor so nekateri mislili.

Abesinija še zmerom zahteva žrtve. V decembru je v spopadih z domačini ter od boleznih in nesreč poginilo 44 vojakov in miličnikov ter 63 delavcev, vsega torej 107 oseb; dva vojaka pa pogrešajo.

Romunskega kralja Karola so baje nameravali ubiti; pariški listi so dobili vest iz Bukarešte, da je v kraljevski palači eksplodiral peklenški stroj, ki so ga bili postavili v dvorano, kamor je imel priti vladar. Stroj je prežgodelj eksplodiral in tako se je atentat izjalovil. Krivce so baje prijeli.

Huda zima je pritiskala po vsej Evropi in posebno na Balkanu. Na Turškem je v snežnem viharju poginilo v enem samem dnevu 50 oseb.

V Italiji je prepovedano sleherno zagovarjanje Židov, ki so jih sedaj začeli z zakoni preganjati, po nemškem zgledu. V Trstu so fašista Maria Schivija izključili iz stranke, ker se je zanimal za usodo nekega Žida; ista usoda je doletela nekega člana Mussolinijeve organizacije v Veroni, ker je dejal, da se mu koncem koncev židje vendarle smilijo.

Za predsednika francoske poslanske zbornice je bil spet izvoljen znan politik Edvard Herriot, in sicer brez tudi enega samega protivnega glasu.

Do hudega spopada je prišlo v poljskem sejmju med poljskimi in ukrajinskimi poslanci, ko je Poljak Wagner očital Ukrajincem, da so samo orodje v rokah neke države, ki je sovražno razpoložena napram Poljski. Na napad je odgovoril ukrajinski zastopnik Celewicz, ki je dejal, da bi za Poljsko bilo le koristno, če bi jo od Rusije ločila močna ukrajinska država.

Na meji med Madžarsko in Podkarpatsko Ukrajino se dogajajo pogosti krvavi spopadi. Tako je v sredo 80 madžarskih četnikov napadlo

rusensko obmeno stražo pri Bervingkoju. Četniki so bili oboroženi s strojnimi puškami in ročnimi granatami.

V Franciji bodo proglasili amnestijo za vse one delavce, ki so bili kaznovani zaradi izgredov ob priliki zadnje splošne stavke.

Strahovit gozdni požar je izbruhnil v avstralski državi Victoria ter je zajel že 142.000 kvadratnih kilometrov površine. Število človeških žrtev doslej še niso mogli ugotoviti.

Delavski voditelj Tom Moodney, ki je bil osumljen, da je v San Franciscu leta 1916 izvršil atentat pri katerem je bilo 10 oseb ubitih in čez 40 pa ranjenih, je bil izpuščen na svobodo, ko je prestal 22 let ječe, čeprav so bili nekateri nasprotni temu.

Italijanski letalci v Španiji so, kakor poroča italijansko uradno poročilo, zbili in uničili 664 republikanskih letal, dočim so jih Italijani izgubili samo 85.

Maršal Balbo je te dni poslal Mussoliniju izdelan načrt, da se v Italiji sestavi in odpošlje v Libijo še drugi oddelek kolonov, 20.000 oseb. Mussolini je načrt odobril.

Lova, ki ga je priredil romunski kralj Karl, se je udeležil tudi namestnik princ Pavle. Ob tej priliki sta razpravljala tudi o zunanji politiki obeh držav z ozirom na evropski položaj ter sta zaključila gospodarsko sodelovanje z Italijo in Nemčijo, ne priključiti se osi Rim-Berlin, ostati članici Zveze narodov in ne se pridružiti protikomunističnemu paktu. Nobena od obeh držav ne bo dala Ogrski teritorialnih koncesij, kakor tudi Nemčiji ne. Imeti pred očmi ukrajinsko vprašanje. Kar se pa tiče Sredozemlja, počakati dogovora med Mussolinijem in Chamberlainom.

V Rimu se bo sešel 4. februarja Veliki fašistični svet, na katerega polagajo veliko važnost, kajti na tem se bodo določile smernice, katerim bo sledila Italija.

Edouard Daladier, ki se je v nedeljo vrnil s svojega potovanja po Korsiki in severni Afriki, v Paris je novinarjem izjavil da je našel povsod zveste podanike, ki so Franciji neizmerno vdani ter se ni bati za usodo Francije.

Garibaldiinci v Franciji so obhajali spomin na 24 letnico v Aragoniji padlih 500 Garibaldincev, ki so se bojevali na strani Francije.

500 inozemskih pilotov je v službi Kitajske v boju proti Japonski, 300 je Rusov, ostali pa so Angleži in Francozi.

Chamberlain vedno nosi "marelo" s seboj ter jo je tudi, ko je šel v Rim na posvetovanje k Mussoliniju, vzel s seboj, a jo je bil skoro pozabil v Parizu.

Mednarodni žitni komite v Londonu je na svojem zborovanju v silnih skrbih, kam bo s pridelkom, ker ga je vsako leto več, oziroma kako nizko bodo vsled tega padle cene. Torej pridelka je vsako leto več kot dovolj, ogromna večina ljudstva pa strada kruha, ker ga nima s čim kupiti. O da, svet je potreben temeljite spremembe.

Predsednik Združenih držav, Roosevelt, je dejal, da je treba odpraviti prepoved prodajanja orožja in municije republikancem v Španiji, kajti če smejo Združene države prodajati Nemčiji in Italiji, je dejal, smejo še toliko bolj legalni španski vladi.

Belgijski zunanji minister Spaak je dejal, da Belgija ne bo mogla več vpoštevati odbor za nevmešavanje, ker da ima Franco vso pomoč od zunaj, medtem ko je republikancem odtegnjena.

Znano je, da se je bil polkovnik Lindberg, potem ko je prišel iz Rusije, izjavil, da sovjetska aeronavtika ni kaj prida. Te dni pa je izjavil, da je nemška najboljša. Vse zglede, da je Lindberg za to zadnjo izjavo lepo zaslužil v Nemčiji, kajti strokovnjaki trdijo, da je sovjetsko letalstvo med najboljšimi in seveda tudi nihče ne trdi, da bi bilo nemško najzadnje.

Predsednik avtonomne Podkarpatske Ukrajine, Vološkin, je izjavil, da je samostojno ukrajinsko državo v bližnji bodočnosti mogoče pričakovati in da se bodo Ukrajinci osvobodili Poljske in Sovjetske zveze. Po mnenju Vološkina bi bilo za Ukrajince menda bolj prijetno pod nemškimi "varstvom".

64 milijard pesov so v letu 1938 izdali za oboroževanje. Največ so izdale za oboroževanje Združene države, Rusija, Japonska, Nemčija, Italija, Anglija, Francija in Češkoslovaška, a je zadnja vkljub temu morala kloniti pod Nemčijo, ki jo bo sedaj obrnila proti Rusiji.

IZ LOKVE PRI DIVAČI

V Aksumu v Abesiniji jev boju z domačini padel vojak Fran Movlje iz Trsta, rodom iz Lokve pri Divači. V tem času je zadelo to družino tudi še druga izguba. Umrla je namreč njegova sestra Zora, ki je bila precej premožna. Imela je v Trstu kinematograf in svojo vilo. Pokojni je pred nedavnim umrl tudi njen mož. Stara je bila šele 25 let.

Na operaciji slepiča je v bolnišnici v Trstu umrla Stana Mavec, tudi doma iz Lokve pri Divači, hči pokoj. Jožefa Maveca in brata našega rojaka Štefana Maveca. Iz Trsta je bila prepeljana v Lokvo, kjer so jo pokopali. Pokojna Stana je bila zelo pohlevno, pridno, pošteno in vzorno dekle, katerega je radi njenega značaja vse spoštovalo. Stara je bila šele 19 let.

Priimek Rožanc, katerih je v Lokvi in tam okrog precej, so izpremenili v Rosani.

ANEKDOTA

Angleški kralj Jurij III. je bil izredno točen in je to točnost zahteval tudi od svojih dvorjanov. Med njimi pa je bil najtočnejši lord Hastings, ki se ni nikoli zamudil niti za sekundo. Ko ga je kralj nekega dne za 12. uro pozval v Windsor in je tam neka ura odbila baš 12. V svojem stopal skozi neko dvorano, je ji jezi je lord Hastings udaril s palico po njej in ji razbil steklo, potem pa se je kralju v največji zadregi opročal za polminutno zamudo. Ko je naslednji krat spet prišel v avdienco, in sicer točno, ga je kralj sprejel z besedami: "Nu, dragi lord, kaj vas je zadnjič napotilo, da ste udarili po uri?" "Veličanstvo, ura je udarila prava", je odgovoril lord Hastings z najboljšim resnim glasom na svetu in kralj se je zakrohotal...

GOSPODARSKO PODPORNKO DRUŠTVO SLOVENCEV V VILLA DEVOTO

Vabi

Vse cenjene rojake na prireditve, ki se bo vršila v nedeljo, dne 15. januarja, ob 5 uri pop. v društvenih prostorih, ul. Simbrón 5148.

VZPORED

1. Otvoritev: Godba.
2. Nastop pevskega zbora z raznimi točkami.
3. Dr. Franc Bradač:

"Oporoka Lukavškega graščaka"

Veseloigra v enem dejanju

Po končanem sporedu prosta zabava s plesom in bogatim srečolovom ter dobro založenim bufetom.

Švira orkester D. K. D. "Ljudskega Odra".

Za obilno udeležbo se vljudno priporoča

ODBOR

Ne pozabite na piknik, ki ga priredimo dne 12. februarja. Vpišite se pravočasno pri tajniku v društvenih prostorih.

VARNOST VEČ VARNOSTI POPOLNO VARNOST

za Vaše prihranke potrebujete sedaj bolj kakor kdajkoli v HRANILNICI z dobrimi obrestmi.

NAJVEČJO VARNOST

Vam nudi Vaš stari prijatelj

SLOVENSKI ODDELEK

Banco Holandés Unido

PODRUŽNICA BUENOS AIRES

CENTRALA:

FILIALKA:

Bnié. MITRE 234

CORRIENTES 1900

U. T. 33-7013 — Buenos Aires

DENARNE POŠILJKE v vsakem denarju z zračno pošto brez posebnih stroškov za aeroplan.

LADJSKE PREVOZNE KARTE po konkurenčnih cenah za najboljše ladje.

ZALOGA DOBREGA VINA

Franc Kurinčič

— Ne pozabi GARAY 3910 —

telefon 61-5384
BUENOS AIRES

Pozor

Za načrte, betonske preračune in Firmo, obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJŠEK

Marcos Sastre 4351

Villa Devoto U. T. 50-0277

Hemoroide

Najnovejši način zdravljenja Uzorec brezplačno.

Izrežite in pošljite vaš naslov: Casilla de Correo 1393, Bs. Aires

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILLOVIC de Falicov in

DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59-1723

KROJAČNICA "GORICA"

Hočete biti dobro in elegantno oblečeni

Pridite v krojačnico "Gorico", kjer boste vedno dobro postreženi.

FRANC LEBAN

Ul. WARNES 2191

(Nasproti postaje Paternal.)

SLOVENSKA TRGOVINA (TIENDA)

"LA PALMA"

Kjer dobite vse moške potrebščine, perilo, nogavice itd. ter blago in obleke za ženske in otroke.

Cene zelo ugodne. Se priporoča lastnik

JOSIP BOŽIČ
Calle Méjico 923, Piñeyro Avellaneda

Slovinci doma in po svetu

Povečanje naših bolnišnic

Banovina je letos najela pri SUZOR-ju v Zagrebu posojilo v znesku 43 milijonov dinarjev za modernizacijo in razširitev banovinskih bolnišnic v Sloveniji. Ker bodo v kratkem prva denarna sredstva iz tega posojila dana banovini na razpolago, je te dni potrdil g. ban dr. Marko Natlačen osnivanje posebne tehnične sekcije za modernizacijo in razširitev bolnišnic. Sekcija za modernizacijo bolnišnic je dodeljena tehničnemu oddelku banske uprave in bo v zimskih mesecih pripravila vse potrebne osnutke, načrte in preračune, potrebne za modernizacijo bolnišnic iz 43 milijonskega posojila. Najprej bo prišla na vrsto dograditev mariborske bolnišnice, kateri bodo dogradili veliki paviljon za štiri oddelke, ki je v surovem že zgrajen. Prav tako bodo zgradili za mariborsko bolnišnico še porodnišnico in nekaj gospodarskih poslopij. Za tem bodo prišle na vrsto adaptacije bolnišnic v Slovenjgradu, v Brežicah in Novem mestu, kakor tudi nova banovinska bolnišnica v Murski Soboti. Prav posebno pa je razveseljivo dejstvo, da se je tudi vprašanje dograditve kirurškega paviljona državne bolnišnice v Ljubljani premaknilo z mrtve točke. Paviljon je na zunanji dograjen in čaka že dve leti na notranjo ureditev in opremo. Njegova ureditev bo pomenila izredno razbremenitev kirurškega oddelka, ki je najbolj prenapolnjen in ki je v ljubljanski bolnišnici tisti, ki prevzema skoraj polovico vseh bolnikov, ki se zatečejo v ljubljansko bolnišnico. Kaj to pomeni, bomo razumeli, če upoštevamo, da je ljubljanska bolnišnica lani sprejela nad 30 tisoč bolnikov, letos pa bo lanski rekord še zvišala za par tisoč bolnikov. Za popolno dograditev in ureditev kirurškega paviljona manjka še okoli 3 milijone dinarjev in pred nedavnim jemišter za socialno politiko in narodno zdravje g. Dragiša Cvetkovič obljubil, da bo poskrbel, da bood v najkrajšem času dana sredstva, potrebna za popolno dograditev in notranjo ureditev paviljona. V nekaj mesecih pa bo tudi že mogoče dobiti denar za opremo paviljona, tako da bo kirurški paviljon prihodnje leto popolnoma urejen.

6500 sezonskih delavcev se je vrnilo

Začetek decembra je prispel v Maribor prvi transport sezonskih delavcev, ki se vračajo iz Nemčije v domovino. Od tedaj prihaja skoraj vsako noč kakšen transport, v katerem je po 1000 in še več ljudi. Pripeljejo se s posebnimi vlaki do Maribora, od koder nadaljujejo potem potovanje z rednimi vlaki na svoje domove, največ v Prekmurje, deloma pa tudi v Vojvodino in Slavonijo. Dosedaj je prišlo že šest transportov, s katerimi se je vrnilo vsega skupaj 6500 ljudi. V pretečeni noči je prispel zadnji večji transport. Ostanek — še kakšnih 2500 ljudi, se bo vrnilo v manjših skupinah. Transporti prihajajo v Maribor vedno v poznih nočnih urah, navadno po polnoči. Od-

prava tolikega števila ljudi v njihove domače občine je združena z velikimi težavami. V nekaj urah je treba nad 1000 ljudi razkužiti, jim urediti formalnosti s potnimi listi, jim oskrbeti vozovnice za četrtinsko vožnjo v domač kraj ter jim menjati tujo valuto, ki jo prinesejo s seboj. Vsa procedura se vrši kakor na tekočem traku v prostorih kolodvorske carinarnice. Ljudje izstopajo iz vagonov, prihajajo k desinfektorjem, ki jim izperejo z razkužilom čevlje in obleko, ker prihajajo večinoma iz krajev, ki so okuženi s slinovko in parkeljevko, potem pasirajo obmejno kontrolo, menjalnice in na koncu jim izročijo uradniki Borze dela objave in vozovnice za četrtinsko vožnjo. Tako je mogoče v teku dobrih treh ur odpraviti ves transport, da zamorejo ljudje že z jutranjimi vlaki nadaljevati pot domov.

SLABA LETINA SLIV V BOSNI

Slabo so letos obrodile slive v bosanskih krajih, odkoder je šlo po navadi največ tega sadeža v tujino. Letos je bilo vreme od sile muhasto. Bogato soo brodile slive v višinskih krajih, slabo pa v nižinah, kjer je gojitev sliv najbolj razširjena. Do sedaj so izvozili vsega skupaj okrog 1500 vagonov svežih sliv, ravno toliko pa tudi suhih. Marmelade pa so prdali za okrog 10 milijonov dinarjev. Večji del sliv je šlo v Nemčijo in Češko-Slovaško ter nekaj na Poljsko.

V PROSLAVO STOLETNIČE FOTOGRAFIJE UREDILI FOTOGRAFSKI MUZEJ V ZAGREBU

otografski muzej so uredili v Zagrebu v muzeju za umetnost in umetno obrt. Nova ustanova naj bi bila zunanji znak za proslavo 100-letnice fotografije, ki je v zadnjih letih, zlasti v Sloveniji in Hrvaški za beležila silovit napredek. Zagrebški Fotoklub je stopil v stik z vodstvom muzeja, ki je predlog sprejelo in odstopilo nekaj sob v poslopju za stalno razstavo fotografskih posnetkov raznih vrst. Če nas Zagrebčani niso mogli prehiteti v kakovosti fotografije, pa so nas prehiteli s svojim muzejem. S tem je že rečeno, da bi tudi v Ljubljani kruto rabili stalen oddelek muzeja, v katerem bi bile zbrane najlepše slike in dela slovenskih fotoamaterjev in bi se ohranili popisi vseh odlikovanj, ki jih je slovenska fotografija dobila po vsem širnem svetu.

ANGLEŠKA KRIŽARKA V DUBROVNIKU

Angleška križarka "Arethouse" se je 12 decembra pojavila v Dubrovniku. S križarko je prispel tudi admiral Wells, poveljnik angleškega sredozemskega brodogojstva. Po mornarskem običaju so vsi poveljniki angleške ladje in dubrovniškega pristanišča vrnili obiske. Wells je obiskal vojno akademijo in mesto samo, mornarji pa so si šli ogledat v okolico. Križarka bo ostala v Dubrovniku še nekaj dni, nakar odluje spet proti Malti.

OVČJI KOŽUHI ZA BELGIJO

Kožuhe iz ovčje kože bodo začeli pošiljati hrvaški krznarji v Belgijo. Odbor za pospeševanje trgovine z Belgijo je prvi prišel na to misel in poslal nekaj vzorcev ovčjih kožuhov

v Belgijo. Poznavalci belgijskega trga pravijo, da bodo kožuhi postali dober prodajni predmet. Hrvaški obrtniki so začeli misliti že na posebno zadrugo, ki bo organizirala propagando in prodajo, smotreno proizvodnjo doma. Čim bodo na belgijskem tržišču dosegli kak uspeh, bodo začeli kožuhe ponujati tudi v drugih državah.

ZDRAVILIŠČE ZA KOSTNO JETIKO BODO ZGRADILI V DALMACIJI

Osrednji urad za zaavrovanje delavev je na svoji večerajšnji seji sklenil, da bo nekje v Dalmaciji postavil veliko novo zdravilišče za bolnike s kostno jetiko. Kraj še ni določen. Na Sušaku bo zgrajena nova palača tamkajšnjega okrožnega urada, ki bo veljala okrog 4 milijone dinarjev. Osrednji urad bo dalje pristopil kot delničar tudi v družbo "Bios", ki proizvaja zdravila. S tem bo omogočeno zavodu, da bo svoje zavarovance preskrboval z boljšimi zdravili, pa za isto ceno, kakor sedaj. Seja ravnateljstva se je danes nadaljevala.

ENOTNE LETOVIŠČARSKÉ CENE V TURISTIČNIH KRAJIH

Letovišarske cene bodo maksimirali v dalmatinskih turističnih krajih. Gostilničarji in hotelirji so imeli v ta namen že nekaj sestankov, na katerih so sklenili privoliti v razdelitev hotelov v štiri razrede in v razdelitev penzionov v tri razrede. Na kasnejših sestankih pa bodo določili skupen cenik, ki se bo ravnal po cenah živilih tik pred začetkom turistične sezone.

ZGODEN SNEG NA HRVAŠKEM

Po Hrvaškem in Bosni je zapadel sneg kakih dvanajst ur prej kakor pri nas, ko je padel 16. decembra. V nižinah ga je bilo le toliko, da je pokrtil strehe in polje, pač pa ga je v planinah padlo toliko, da bo smuka nad vse ugodna. Na Jahorini v Bosni ga je zapadlo že 60 cm. Takoj so se oglasili smučarji iz Srbije in Hrvaške, da bodo za božične praznike obiskali Jahorino, ki ima edina v bosanskih planinah moderen planinski dom.

TURISTIČNO CESTO OD SUŠAKA DO ULCINJA GRADIJO

Turistično cesto od Sušaka do Ulcinja v Črni gori že pridno grade. Najprej sta bila dograjena odseka od Crikvenice do Sele in od Sele do Novega. Sedaj se gradi odsek od Crikvenice do Kraljevice, najprej proti Bakru in Sušaku se pa trasira. Z no-

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin. SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cizevelli. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenija, izguba spomina in šibkost. REVMAZEM: kila, nadua, gota, šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. ZELODEC: upadel, razširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane. GREVA: eollitis, razširjenje, kronična zapeka. GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin. POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLAČEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesno 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12 sečno plačevanje.

Rivadavia 3070
PLAZA ONCE

vim proračunom bodo zagotovljeni krediti za imenovani del ter za odsek Novi—Senj—Karlobag. Polagoma kos za kosom se gradi cesta, ki bo za povzdigo tujskega prometa v Dalmaciji in Primorju največjega pomena.

Huda zima tudi v Sloveniji

Začetek druge polovice meseca decembra je pritisnil v Sloveniji in vsej državi hud mraz, ki so ga napovedovali ž delj časa. V Sloveniji je povprečna temperatura deset pod ničlo in približno prav toliko bo tudi povprečna temperatura za vso državo. Ker je v severnih evropskih deželah mraz še mnogo hujši in ker se mrzli val stalno širi od vzhoda proti zahodu, je prav verjetno, da bomo dobili nad vse ostro zimo brez znatnega snega, ki se je doslej pokazal le dvakrat za vzorec.

OTVORITEV NOVE ŠOLE V KRANJU

V nedeljo 1. decembra so slovesno odprli novo šolo v Kranju in novi leseni most, ki vodi od župnišča čez Kokro na Huje. Nova ljudska šola je prav gotovo najmodernejša ljudska šola v državi in ima dekliški in deški trakt. Stala je 6 in pol milijona dinarjev. Most čez Kokro je pa gradbena zanimivost za vso Evropo. Je namreč lesen lok, ki ima 85 metrov razpetine, in ki se pne 30 metrov visoko nad globoko zarezanim kanjonom reke Kokre. Most je stal 350.000 dinarjev in ga je zgradil po načrtih ing. Dimnika stavbenik in tesarski mojster g. Karl Kavka.

DRUŽBA "MOJ DOM" BO ZGRADILA VELIKO PALAČO V BEOGRADU

Veliko desetnadstropno palačo, ki bo imela v čelnem vogalu še tri nadstropja, bodo začeli graditi na spomlad v Beogradu. Svoj čas se je v prestolici začela akcija za tako imenovano lastnino posameznih stanovanj ali celih nadstropij. Več ljudi, ki bi radi gradili hiše, pa zato nimajo na razpolago dovolj kapitala, se združijo, da s skupnim denarjem zgradijo višjo palačo, pa potem vsak postane lastnik ali posameznega stanovanja ali pa celega nadstropja. Tako se je ustanovila družba "Moj dom", ki je zbrala med člani 18 milijonov dinarjev, s katerimi bo zgradila veliko desetnadstropno palačo na mestu sedanega hotela "Metropol". Stavba bo najvišja v Beogradu, kajti imela bo v čelnem vogalu, kakor pri nas nebotičnik, še trinadstropni podaljšek. Z nasveti so zadržnikom pomagali Bolgari, ki so več takih palač že zgradili.

JUGOSLOVANSKI KONZUL V TRSTU PRIREDIL BANKET TRŽAŠKIM NOVINARJEM

Novi jugoslov. generalni konzul v Trstu Radovan Petrovič je priredil na čast zastopnikom tržaškega tiska kosilo, na katerega so bili povabljeni tudi ravnatelj "Piccola" Rino Alessi, ravnatelj "Popolo di Trieste" Karlo Barbieri, glavni urednik "Piccola" Mario Nordio, glavni urednik "Popolo di Trieste" Donatello d'O-

razio, sotrudnik "Piccola" in znani prevajalec slovenskih literarnih del v italijanščino profesor Umberto Urbani, ravnatelj agencije Stefani v Trstu Alessandro Nicodera, predsednik časnikarskega združenja Mihal Risollo in šef osrednjega tiskovnega urada fašistične stranke Giorgio Gatti. Od strani našega konzulata sta bila na kosilu poleg generalnega konzula Petroviča še konzula Milan Radojevič in Nikola Knežević. Na banketu se je generalni konzul Radovan Petrovič zahvalil tržaškim časnikarjem za prijateljsko pisanje in delo za poglobitev jugoslovansko-italijanskega prijateljstva. V imenu italijanskih časnikarjev je izrekel konzulu zahvalo za prisrčno napitnico ravnatelj "Popolo di Trieste" Barbieri, ki je prav tako poudaril nujno potrebo, da se prijateljski odnošaji med obema državama še bolj poglobijo.

Izid volitev posameznih strank

Na osnovi volivnih izidov so posamezne stranke in skupine, vezane deloma na dr. Stojadinovičev in dr. Mačkovo listo, dobile pri volitvah dne 11. decembra sledeče število glasov:

1. JRZ	1.587.428
2. HSS	733.523
3. Demokratska	150.687
4. SDS	128.198
5. Zemljoradniki	113.397
7. Aca Stanojevič	66.883
8. D. Ljotić	30.634
9. Hodžera	30.436
10. V. Djordjevič	25.000
11. Ž. Topalović	15.240
12. Drag. Jovanović	12.899
13. Kmetiska-delavska	7.562
14. Haktija Hadžić	4.168
15. Kukovec	3.116

Skupaj 3.035.438

MESANI ZAKONI NE BODO DOVOLJENI

Vrhovni svet muslimanske verske zajednice je sklenil, da muslimani ne bodo smeli več sklepati mešanih zakonov. Ta sklep so narekovali svojevrstni dogodki o katerih smo tudi v našem tisku večkrat čitali. Zlasti so bili agilni v tem pogledu Judje, odnosno Judinje iz Avstrije in Nemčije, ki so si hotele z zakonom "na hitro roko" pridobiti jugoslovansko državljanstvo. Muslimanska cerkvena sodišča, tako imenovana šerijatska sodišča, so se sklepanju mešanih zakonov začela upirati, dokler ni nazadnje vrhovni verski svet s pritrilom poglavarja reis-el-ulema objavil sklep, da mešanih zakonov ne bo več priznal. Izjemo bodo dovolili le tistim muslimanom, ki žive v krajih, kjer so črkgoverci v večini, vendar pa mora za sklenitev takega zakona izdati posebno dovoljenje za sklenitev takega zakona izdati posebno dovoljenje verski poglavar. Le tistim, ki so do sedaj sklenili mešane zakone, bodo zakoni priznani.

NAROČNIKI!

Slovenskemu listu najlepše voščite praznike in srečno Novo leto, če točno poravnate naročnino in mu pridobite novih naročnikov!

Trgovina čevljev BELTRAM

Vam nudi na izbiro najbolj modernih čevljev in raznovrstnega obuvala; sportnih čevljev, poletnih copat ter šolskih potrebščin.

Se priporoča ALBERT BELTRAM

DONATO ALVAREZ 2288 vogal CUCHA-CUCHA

P A T E R N A L

KROJAČNICA MOZETIČ

Če si nameravaš kupiti novo obleko, pridi in oglej si vzorce in blago v moji krojačnici, za kar Ti gotovo ne bo žal, kajti imam vsakovrstnega blaga najnovejše mode. Blago trpežno in prvovrstno, delo pa po najnižji ceni. — Poleg tega imam v zalogi tudi srajce, klobuke ter sploh vse moške potrebščine po cenah kot jih ne dobiš nikjer drugje. — Pridi in prepričaj se sam!

OSORIO 5052 (Paternal) - Buenos Aires

Sklepanje zakonov med Italijani z drugorodci prepovedano

Kakor je znano je izšla v Italiji nova postava o sklepanju zakonov. Po tej postavi je zakon med italijanskim državljanom arijskega plemena in med osebo, ki pripada drugemu plemenu, prepovedan. Zakon, sklenjen v nasprotju te postave, je neveljaven. Za zakon med italijanskim državljanom in med osebo tuje narodnosti je potrebno predhodno dovoljenje notranjega ministra. Kdor bo prekršil to postavo, bo kaznovan z zaporom do treh mesecev in z denarno globo do 10.000 lir. Brez ozira na gornjo prepoved ne smejo sklepati zakona z osebami tuje narodnosti uslužbenici državne civilne in vojne uprave, dalje uslužbenici organizacij fašistične stranke in organizacij, ki jih stranka nadzoruje, uslužbenici pokrajinskih uprav, občin, poldržavnih organizacij in sindikalnih zvez. Kdor bo prekršil to postavo, bo izgubil službo in položaj. Italijani, ki niso italijanski državljanji, se ne smatrajo za tučje. Ali zadene to tudi naša dekleta?

ODLIKOVANJE DR. KOROŠCA

Nj. kr. Vis. knez namestnik je blagovolil odlikovati ob priliki avdijske dne 25. decembra dr. Antona Korošca, ministra n. r., z redom Karadjordjeve zvezde I. stopnje. — 26. decembra sta odpotovala predsednik vlade dr. Milan Stojadinović in dr. Anton Korošec v inozemstvo.

SENATOR PITACCO O TRŽASKEM VSEUČILIŠČU

V zasedanju italijanskega senata se je bivši tržaški župan in sedanji senator zahvalil vladi in Mussoliniju za vseučilišče, ki ga je dobil v letošnjem letu Trst. V svojem dolgem govoru je naštel vse zahteve za italijansko univerzo v Trstu, ki so jo zahtevali Italijani še pod bivšo Avstrijo.

12 MILIJONOV LIR V ENEM LETU ZA NOVE ŠOLE V TRSTU

"Piccolo" piše, da je v Trstu že kar preveč šol. Šolsko vprašanje je v zadnjih letih zavzelo visoke postavke v mestnem proračunu. Tako so sedaj vse srednje in nižje šole v higienskem pogledu res na višku. Za nove šole, razna popravila in obnove je bilo v letu 1937 izdanih 12 milijonov lir. Zgrajene so bile: nova gimnazija "Dante Alighieri" na prostoru nekdanje Oberdankove vojašnice, nove šole pri sv. Alojziju, na Vrdeli in v Škednju. Povečana so bila šolska poslopja na Proseku, na Opčinah in v Rojanu.

TRST DOBI ELEKTRIČNO-AVTOMATIČEN VODIČ

V Trstu postavljajo posebne avtomatične postajice, ki bodo služile kot vodič po mestu. Vsaka postajica bo urejena tako, da bo na veliki ploški zarisani tloris Trsta, ki bo imel na važnejših mestih vdolane majhne žarnice. Na pritisk na gumb, ki naj bi nam dal potrebna navodila, se bo vžgala na tlorisu mesta mala žarnica, istočasno pa se bo posvetila majhna omarica, v kateri se bopokazal poseben napis, iz katerega bodo razvidni vsi potrebni podatki, kako pridemo do zaželjenega kraja in kaj je vse v njegovi okolici zanimivega. Podobne naprave imajo doslej posebno v Nemčiji. Aparat bo na pritisk na gumb pokazal n. pr. odhod par-

nikov, letal, muzeje, urade, hotele itd. Tržaški aparat bo imel 1800 žarnic. Dela pri tej napravi opravljajo nemški inženirji.

Židje v Italiji se maščujejo

Kakor znano je bilo tudi iz Italije izgnanih mnogo Židov. Sedaj poročajo razni gospodarski listi, da bodo odslej Židje pošiljali svoje blago čez Sušak in ne več čez Trst. Gre tu zlasti za promet med Palestino in zahodno Evropo, ki je doslej vsega obvladala tržaška paroplovna družba Lloyd Triestino, ki ima 72 velikih ladij in je po velikosti druga v Italiji.

DELAJSKI DOM GRADE V SPLITU

Dograjen bo bržkone že na spomlad. V njem bodo delavska stanovanja in kuhinja po zgledu ostalih delavskih domov v naši državi. Večji del stroškov bo krila Delavska zbornica. Zanimiv je tudi pregled gibanj v Dalmaciji v letošnjem letu. Delavci so 55krat stopili v stavko. Vsega skupaj je stavkalo 14.700 delavcev v 307 podjetjih. Povprečno so delavci dosegli, da so se jim povisale mezde za 30%, a delovni čas se je skoraj povsod omejil na osem ur dnevnega dela. Te številke so več kot zgovorne dokaz za to, da je bila socialna zakonodaja Stojadinovićeve vlade koristna in pravična, ker se je delavcem omogočil zakoniti boj za svoje pravice.

ELEKTRIFIKACIJA PODEŽELJA NA HRVATSKEM

Elektrifikacija podeželja napreduje. Glavna električna centrala, ki razširja svojo mrežo, je zvezna centrala Zagreb-Karlovac. Pred dvema dnevoma so spustili prvokrat električni tok po novih vodih do Bjelovara in Križevcev. Uprava električne centrale je ponudila novim naročnikom električnega toka posebne ugodnosti. Stari naročniki imajo za napeljavo 50% popusta pri novih pa bodo cenejše napeljave za 15%. Če se bo pa javilo 500 novih naročnikov bo centrala sama plačala vse stroške za napeljavo. K slovesnosti, ko je zasvetila nova elektrika v Bjelovaru so se zbrali zagrebški župan ter tehnični vodje električne centrale.

LESNI PREMOG V BOROVU

Kmetje so odkrili lesni premog v Borovu, ko so kopali na dvorišču neke hiše nov vodnjak. Dolgo so kopali, pa se voda ni hotela pokazati. Pri dvanajstem metru so našli na tršo plast. Kopali so naprej in našli rjavi premog. Kmetje so bilisilno veseli. Vsa vas je pomagala pri delu, da so nakopali vsega eno tono. Čim globlje pa so kopali, toliko slabši je bil premog, in tem manj ga je bilo.

AMERIKA IN ANGLIJA KUPUJE TA V DALMACIJI BUHAČ

Buhač in eterična olja sta začeli v Dalmaciji kupovati Amerika in Anglija. Dalmacija je znana ko pokrajina, kjer se pridelava mnogo rastline buhača, vendar pa je proizvodnja v zadnjih letih zaradi hude konkurence s strani Japonske, padala. Ker se je pa na Daljnem vzhodu položaj tako razvil, da so si zaradi trgovine skočili v lase Angleži, Amerikanci in Japonci, so prvi in drugi začeli kupovati v znak protesta razne predmete v naši državi. Letošnji pridelek buhača in rožmarinovega olja v Dalmaciji je že ves razprodan. Dvignila se je tudi cena, s čemer so dobili poljedelci spet veselje in voljo, da bi

zasadili s tema dvema rastlinama večje površine zemlje.

MAŠA ZA PADLEGA IVANA LORENCINA

V Medulinu pri Pulju so imeli pretekli teden mašo za padlim Ivanom Lorencinom, starim 35 let. Pokojnik se je med prvimi, ki so odšli kot prostovoljci na stran generala Franca, udeležil bitke pri Malagi, kjer je padel. Vendar so o njegovi smrti zvedeli šele sedaj, kar so sporočili svojem.

V Abesiniji so umrli

V novembru je umrlo v Abesiniji zaradi nesreč pri delu, zaradi bolezni in spopadov z domačini, 77 delavcev. Vseh delavcev se nahaja v Abesiniji okoli 39.000 brez ozira na vojaštvo. Od teh je bil iz Trsta Samuel Pavel, iz Istre pa Milanovič Josip. Do sedaj je izgubilo življenje v Afriki 2254 delavcev, izginilo pa jih je 11.

GRADNJA ELEKTRIČNE ŽELEZNICE MED PULJEM IN RUDNIKOM RAŠO

Zaradi pospešenega izkoriščanja premogokopa Raše v Istri je število delavstva poskočilo na 9000. Računajo, da se bo to število v nekaj letih dvignilo še za kakih 3500. Od tega delavstva pa biva v kraju samem le okoli 2000, med tem ko se okoli 2700 delavcev vozi na delo z dvokolesi ali pa hodi peš, 3100 delavcev pa se vozi z avtobusi in to iz razdalj od 12 do 31 km. Ker pomeni vožnja na delo velik napor, so oblasti sklenile zgraditi med Puljem in Rašo električno železnico. S tem bi bilo precej pomagano tudi Pulju, ki je po vojni zelo mnogo izgubil. V mestu je namreč mnogo stanovanj praznih.

TIHOTAPSTVO TOBAKA V JUŽNI SRBIJI POJENJUJE

Tihotapstvo tobaka v Južni Srbiji je začelo polagoma pojenjevati. Nizke odkupne cene, ki jih je monopolska uprava diktirala vsako leto sadilem tobaka, so zapeljale ljudi, da so začeli tobak sami prodajati, seveda za mnogo višje cene kakor jih je dajala monopolska uprava, vendar pa še vedno za mnogo nižje, kakor pa jih plačujejo kadilci za vse izdelke monopolske uprave. Tihotapskega tobaka je šlo vsako leto v promet za okroglo 200 milijonov din. Nič niso pomagale stroge kazni in nesrečni spopadi, ki so jih doživeli tihotapeci s financarji in orožniki. Šele višje cene, ki jih je ponudila monopolska uprava v zadnjih dveh

letih in pa strogost, s katero postopajo oblasti, so ljudi nekoliko spametovale, da so začeli opuščati prenevarno tihotapljenje.

BEOGRAJSKI VELESEJEM

Beograjski velesejem bo imel v novem letu tri večje prireditve. Najprej bo pomladanski sejem, sredi leta velika avtomobilska razstava, potem pa še jesenski sejem. Sijajni prostori v zidanih paviljonih beograjskega sejma omogočajo stalne razstave in sejme. V nekaterih paviljonih imajo svoje poslovalnice tudi razna društva.

POROČILO POŠTNEGA MINISTRSTVA

Zanimive podatke o jugoslovenskih poštah objavlja poslovno poročilo poštnega ministrstva. To ministrstvo ima skupno 12.634 uslužbencev, 3882 pošt, 2083 brzojavov in 1420 telefonov. Skupno je imelo ministrstvo denarnega prometa nekaj več kot 837 milij. din in 8% več kakor l. 1936. Čisti dobiček je znašal skoraj 119 milij. din, skoraj petino več, kakor leto prej. V vsej državi je 8 poštних direkcij, in sicer v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Splitu, Novem Sadu, Skoplju, Cetinju in Beogradu. Na ozemlju skopljske direkcije pride ena pošta na 19.438 prebivalcev, med tem ko pride na ozemlju ljubljanske direkcije ena pošta že na 3355 prebivalcev. Povprečno odpade v državi ena pošta na 3726 prebivalcev. Pošta opravlja ogromno delo, ki pa ni v nobenem pravem razmerju s številom uradništva. Znano je, da so vsi poštni uslužbenici, zlasti v Sloveniji, preobremenjeni in preobloženi z delom, povrh tega pa ne dobe niti svojih rednih dopustov. Uprava pravi, da bi pri redni izbiri dopustov uslužbenstva nastale motnje, ki jih pa pošta ne sme trpeti. Pa tudi svojega bolezenskega stanja poštne osebe še nima urejenega. To sta dve najvažnejši vprašanji, ki zahtevata čimprejšnjo rešitev.

PETROLEJ V JUGOSLAVIJI

Ves svetovni kapital kaže veliko zanimanje za petrolejska polja v naši državi. Prvi poskusi so pokazali, da se nahajajo velika ležišča petroleja v okolici Daruvarja in v Medjmurju. Prvi so se oglašili angleški in ameriški kapitalisti, ki bi radi vzeli petrolejska polja v zakup. Med njimi se je oglašil tudi zastopnik znanega ameriškega koncerna, katerega vodi bivši finančni minister Mellon. Ta je ponudil odkup polj in

obenem načrt za ustanovitev velike družbe z glavnico 500 milij. dinarjev. Kmalu so začeli ponujati denar veliči švicarski in nemški industrijski koncerni. Vsi se neverjetno pridno zanimajo v prvi vrsti za medjimureka petrolejska polja, ki so menda najbolj bogata. Toda tam je lastnica precejšnjega dela polj družba "Panonia", katere večinski delničar je sin pokojnega srbskega politika Pašića, Rade Pašić. Naša država je sklenila rezervirati zase v Medjmurju nekaj polj.

POPISOVANJE STOLETNIKOV

Stoletnike bodo popisali v Sarajevu. Tamkajšnja banska uprava je ukazala mestni občini, naj popiše vse tiste meščane in prebivalce, ki štejejo več kakor sto let. Pravijo, da živi v Sarajevu nekaj nad dvajset moških in okrog deset žensk, ki so vsi že preživeli deset križev. Prav zanimive bi bile statistike o stoletnikih v vseh ostalih krajih in banovinah.

MAJHEN PRORAČUN SARAJEVSKE OBČINE

Sarajevska občina, ki ima nekaj tisoč manj prebivalcev kakor Ljubljana, bo imela tudi prihodnje proračunsko leto zelo majhen proračun. Vsega skupaj znaša 37 milijonov. Številka pove, da iz tega denarja takata velika občina ne more delati čudežev, niti ne more mesta zadosti olepšati. Sarajevčani se boje večjih dajatev in bremen, pa so zato kar zadovoljni s slabimi cestami in neurejenimi ulicami.

Klirinški dolgovi

Stanje jugoslovenskih kliringov na dan 15. decembra kaže, da dolguje naša država mnogo manj kakor je naša država od tujih držav. Največ so nam dolžne Nemčija (369,5 milijona), potem Italija (49 milijonov), Turčija, Poljska, Španija in Bolgarija. Naša država pa dolguje največ Českoslovaški in sicer 154 milijonov Kč, potem pa še Madžarski, Švici, Romuniji in Belgiji.

STAREC SE JE POMLADIL

Novoga stoletnega starca, katerega mu so za stoletni jubilej pognali novi lepi obje, so odkrili v Sanskem Mostu. Piše se Smajo Bejdić. Na starost živi v samotni hišici od podpor, ki mu jih dajeta njegova dva sinova. Še zmerom pa ne more živeti brez cigarete in črne kave, kakor drugi muslimani ne. Le bolan ni bil vse življenje nikoli.

ZLATKO BADEL

Calle Agüero 2151

U. T. 44 - 3317

BUENOS AIRES

VSAKEMU TRGOVCU, KI ŽELI SPOZNATI TA DVA ODLIČNA IN PRVORAZREDNA PROIZVODA, POŠLJEM VZOREC NA ZAHTEVO BREZPLAČNO

STARA

SLJIVOVICA

BADEL

JVOŽENA IZ JUGOSLAVIJE V SODIH

PELINKOVEC

BADEL

PRIDELAN V BUENOS AIRESU IZ PRVORAZREDNIH PRVIN, KI SE UVAŽAJO IZ JUGOSLAVIJE.

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

RAZPOLAGA Z 10 SPECIALIZIRANIMI ZDRAVNIKI ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni. Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obisk, jetrah, želodcu, živčevju itd.

Rayos X, Analisis

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21. V nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

Pomen našega izseljenstva za narod

Narodi, katerim je prinesla svetovna vojna rešite izpod avstro-ogrške jarma, obhajajo letos 20 letnico svoje svobode. Različno so ti narodi izblížja bodočnost nam bo pokazala, kaj so delali in kako so pojmovali narodno delo, in sami si bodo s tem dali izpričevalo svoje nacionalne zrelosti ali nezrelosti.

Narodi v zgodovini napredujejo ali nazadujejo.

Bilanca naše zgodovine: slovenski narod si je osvojil z naselitvijo dovolj široko domovino, okrog 70.000 km². Danes čuva kot svojo domovino samo še okrog 25.000 km² (v svobodni Jugoslaviji samo 15.936 km²). V zgodovini smo torej izgubili okrog 45.000 km² svoje zemlje, t. j. skoro dve tretjini. Ostalo je zaledje, naslonjeno na ostale slovanske marode. Če je ta ostanek preko 1400 let ohranil svojo narodnost, upoštevajmo, da je nekdanj naš kmet poznal samo svojo dolino (samo parkrat na leto je šel plačevati v tej ali oni obliki "fronke" svojim gospodarjem), sicer pa živel na svoji zemlji in samo zanj, da pa ga je danes cesta, železnica, pošta, šola, časopisje iztrgalo njegovi zaprtosti in že neštetokrat deljena posestva so ga prisilila iti na cesto iskat zaslužka. Priznajmo, da je za gospodarsko pasiven narod vse to sijajno potujoče sredstvo in da bi se mu noben narod ne mogel zoperstavljati par stoletij. S tem mora naš narod za bodočnost računati!

Kljub temu, da je naš narod izgubil skoro dve tretjini svoje krvi, je ustvaril v 19. in v začetku 20. stoletja kulturo, ki mudaje legitimacijo za njegov obstanek in prost vstop v krog kulturnih narodov. V naših dneh pa tudi na kulturnem polju nekako utrujen in izčrpan počiva — splošna zapadnoevropska duhovna kriza — in čaka in išče novih pobud in smeri pri sosedih in dvomi, ali ima še pogojev za samoniklo kulturno ustvarjanje. Zgodovina ga je utesnila in naredila majhnega tudi v širini njegovih koncepcij in njegovega ustvarjanja.

Po 1000 letnem suženjstvu in hlapčevanju je po svetovni vojni zadihal svobodo. Na tej svobodi pa je preteklost pustila dve grozni in nevarni sragi: mnogokratna številčna premoč sosedov in njihova ogromna organiziranost. Globok pomen tega nam kažejo dogodki naših dni.

Kje in v čem je rešitev malega naroda, če hoče rešiti svojo svobodo in sam uživati sadove svojega dela? Ravno tam kot zmaga nasprotnika: medsebojna strnjjenost in organiziranost. Podjarmljenje takega naroda, če to dvoje obdrži, je nevarno tudi za zmagovalca. Umirajoči Svatopluk je dal svojim sinovom zvezano butarico šib, rekoč, naj jo zlomijo. Ker je ni mogel nihče, je rekel, naj jo razvežejo. Posamezne palice so zlomili: v skupnosti je moč!

Moč naroda je v njegovi notranji strnjjenosti in organizaciji. Notranja nestrnjjenost in neorganiziranost sta bili v zgodovini grobokop celo velikih narodov in držav!

Od vseh strani ogroženo jugoslanstvo, ki tudi znotraj pogrška ugodnega terena za izboljšanje svojega gospodarskega razvoja, danes stagnira in brez priprav na samoobrambo čaka napadov.

V svojih koreninah zdrav narod danes zaradi gospodarskih vzrokov tudi v svojem številnem napredku 1.037.838, dne 31. marca 1931 pa vanju nazaduje. Od 1936 (1.192.068 prebivalcev dne 31. dec. 1936) do 1. 1937 (1.200.848 prebivalcev dne 31. dec. 1937) se je dvignilo naše število samo za 8.780, torej samo 7.365 o!o! (Dne 31. jan. 1921 je imela Slovenija 1.120.549 prebivalcev).

Kje in kako naj se preživlja ta narodni prirastek?

Relativna gostota Slovenije je je 7032 na km². Če bi od površine naše zemlje odšteli še visoki gorski svet, ki ga ni mogoče kultivirati, bi dobili, da je relativna gostota še mnogo večja.

Upoštevajmo nadalje še nerodovitnost oziroma zelo slabo rodovitnost nekaterih predelov naše zemlje (Dolenjska, Suha krajina), pomanjkanje domačega kapitala, ki bi z javnimi in privatnimi deli melioriziral zemljo in gospodarstvo

in pri tem zaposlil in dal kruha številnim, ki iščejo, kam bi položili svojo glavo,

slabo razvito industrijo, ki absolutno ne more v splošnem konkurirati in torej tudi ne zaposliti odvisnega procenta prebivalstva, ki je brez doma,

domače poljedelstvo, ki pri številu prebivalstva in promanjkanju zemlje ne more hraniti vsega svojega prebivalstva in moramo zato upoštevati ne samo industrijske izdelke, ampak celo žito,

kje in kako naj se preživlja tudi nazadujoči narodni prirastek?!

Najbolj boleča rana našega naroda, okvirjena z zgoraj opisano tako temno bodočnostjo, se glasi: V sedanjih razmerah je izseljevanje našega naroda nujno, ker domovina ne more dati vsemu svojemu prebivalstvu kruha.

Če hočemo svoji bodočnosti začrtati svetlejšo pot, moramo z ozirom na gornje ugotovitve storiti dvoje:

1. Ustvariti v domovini razmere, ki bodo onemogočale izseljevanje in pripravljale koncentracijo narodnih sil, t. j. razmere, v katerih bo za vsakogar kruha in bodo dvignile moč našega narodnega gospodarstva in s tem tudi našo narodno odpornost v bodočnosti.

2. polovico našega narodnega telesa, okrog 1.300.000 naših izseljencev, raztresenih po celeni svetu, tako tesno povezati s seboj, da bomo res eno, da bo vsak udarec na svobodo naše domovine odjeknil v vseh državah, kjer so naši bratje:

v Združenih državah (USA)	300.000
v Kanadi	20.000
v Južni Ameriki	50.000
v Franciji	40.000
v Nemčiji	50.000
v bivši Avstriji	120.000
v Italiji	600.000
v Madžarski	10.000
v Afriki	2.000
v Belgiji	6.000
v Holandiji	3.000
v Aziji	2.000
v Avstraliji	1.000
v Španiji	1.000
drugod po svetu	2.000
pe Jugosl. izven Slovenije	100.000

Kakor so negativni pogledi na našo bodočnost iz preteklosti, tako nam daje naše izseljenstvo edino upanje na lepšo bodočnost na vseh poljih narodovega udejstvovanja.

Organizirano izseljenstvo bi dvignilo naš notranji strnjjenost in organiziranost od 1.200.448 na okrog 2.500.000.

Močan bi bil ta narod, ker bi moral vsakdo, ki bi hotel zlomiti našo svobodo, računati, da druge organizirane polovice našega narodnega telesa ne more zaslužiti in da bo ta druga polovica, raztresena po celem svetu, dvignila po celem svetu svoj glas in svoj vpliv proti našemu zatiranju in za našo svobodo in da bo v teh težkih dneh izseljenstvo prevzelo vlogo

Organizirana češka emigracija je in delo matice — domovine, v svetovni vojni popolnoma obvladovala antanto in v diplomatskem svetu je ravno ona pripravila pokop Avstro-ogrške in ustanovitev svobodne Češkoslovaške.

Današnja Nemčija je po celem svetu organizirala svoje rojake (vsa-

kega izseljenega Nemca vodijo in spremljajo v kartotekah poimen-sko), ki s svojim vplivom, premoženjem in denarjem podpirajo zunaj napredovanje sedanje Nemčije.

Ne samo ogromnega političnega pomena, ampak prav tolikega pomena je slovensko izseljenstvo tudi za kulturni in gospodarsko-socialni razmah našega naroda.

Naše kulturno poprišče in udejstvovanje bi moglo obsegati ves svet in naše izseljenstvo bi iz vsega sveta nudilo neizčrpno vsebino našemu kulturnemu vstvarjanju in njegovi širini.

Danes zanemarljivo naše izseljensko-gospodarska domovine okrog 1 mitvo prinaša letno na oltar narodnega lijon dinarjev in vsakdo, čeprav podzavestno, čuti blagodejnost tega v narodnem gospodarstvu. Organizirano in pri tem iz domovine podprto izseljenstvo bi torej moglo po smotrnem načrtu dvigniti moč našega narodnega gospodarstva in s tem pomagati tudi domovini do boljše bodočnosti...

Ali bomo torej doumeli ogromni pomen našega izseljenstva pri gradnji naše bodočnosti?

Kaj je vsebina vsega izseljevanja? Iskanje kruha. Okrog 1.300.000 jih je že odšlo in še vedno jih odhaja vsako leto od 5000 do 7000 (7422 leta 1937.), t. j. okrog 6 o!o! vsega prebivalstva (6.623 o!o! 1. 1937), narodni prirastek pa je letno okrog 7 o!o! (7.365 o!o! 1. 1937). Skoro ves svoj narodni prirastek torej žrtvujemo tujini, da njej pomagamo graditi njeno notranjo moč, nam pa razpada dom.

In čeprav bi v blato potepali to vprašanje, tudi Vašim otrokom je zapisan memento:

"Odhod. In zažvižgal je vlak skozi mrak.

O devojka ti, ob oknu slone, si li čula ta vrisk, plakajoč, skozi noč?

o zbogom, domovina!""

(Župančič)

in zopet:

"Čul sem vdovice jōč:

"Moj Mate, jo, moj Mate!"

To je izseljenško vprašanje.

Istega pomena kot za domovino pa je izseljenško vprašanje tudi za izseljence same.

Istega pomena, kot je izseljenstvo za kulturno ustvarjanje domovine, je domovina za kulturno in narodno samoohranitev — edino bogastvo rojstva v narodnosti — izseljencem, ki bodo iz kulturnega napoja domovine črpali novih sposobnosti za borbo v tujini.

Organizirano in z domovino tesno povezano izseljenstvo bo v domovini našlo tudi državno zaščito pred izkoriščanjem in izmoghavanjem tujine in ta medsebojna zvezaba izseljencev tudi v času kriz in brezposelnosti v tujini poiskala novega kruha. Tudi za starost potrebuje onemogli in izčrpani izseljence (ali si bo mogel tudi v bodočnosti prihraniti za starost), zapečka in mirnega doma, zakaj vedimo: do skrajnih človeških možnosti preračunana intenzivnost in sistematičnost dela v tovarnah in rudnikih Belgije, Holandije, Vestfalije in drugod izmoghga in izsesa v največ 20 letih zadnje kapljo moške moči in po 20. letih se, nekdanji mladi, krepki fantje, vračajo mladi starci, brez življenja — do dna so izpili čašo trpljenja.

Plesalka Um El Hasen

Pariški listi že dolgo niso imeli prilike, da bi senzaciji željni javnosti postregli z gradivom, ki je res v vsakem pogledu tako nenavadno, kakor ga jim je ponudila kazenska razprava, ki se je pred kratkim odigrala v maroškem Fesu. Sodišče je razpravljalo o zločinskem življenju bivše plesalke Um El Hasen, znane pod odrskim imenom Mulaj Hasen, ki je leta 1912. rešila življenje tridesetim francoskim častnikom in je bila za to zaslugi priporočena za odklikovanje z redom Legije časti. Po preteku 25 let pa je večer svojega življenja preživljala kot lastnica zloglasne hiše, kjer je počasne smrti umiralo štirinajst mladih berberskih deklet, med mukami in strahotami vsake vrste. Slučaj imenovane plesalke je prava paša za razne pariške večer-nike, ki sedaj do najmanjših podrobnosti opisujejo potek obravnave. Poslali so v Fes vsak svojega poročevalca, ta po morju, oni po zraku, prekosil pa je vse seveda znani "Paris Soir", ki si je za poročevalca izbral ravno pisateljico Colette, znano avtorico mnogih ljubezenskih romanov. Gospa Colette je vsak dan sporočala svojem listu strahotne potankosti iz te razprave ter so njena poročila postala središče vse pozornosti.

"Maroški slavček", tako so imenovali francoski vojaki in častniki prelepo Um El Hasen v dobi njene mladosti in uspehov, ko se je o njej govorilo po vsem Maroku od Fesa do Rabata. Ko je kot mlada plesalka začela svojo kariero v majhnem alžirskem kabaretu, si jo je osvojil in odnesel v Colomb-Bechar neki mladi tolmach pri francoski politični upravi, ki jo je napravil ne samo za svojo ljubico, ampak tudi za svojo hraniteljico. L. 1912. je prebivala Um El Hasen že v Fesu in sicer ravno v času, ko so tam izbruhnili strahoviti pokolji tujcev. V teh strašnih dnevih je plesalka na podstrešju svoje hiše skrila 30 francoskih častnikov in jim s tem rešila življenje. Rešeni možje so med seboj napravili zbirko za svojo rešiteljico, ki je vrgla 11.000 frankov. To je bila prva, za one čase zelo znatna nagrada plesalki, ki je izkazala francoski vojski vsekakor pomembno uslugo. Obenem so hvaležni vojaki predložili plesalko za odklikovanje z redom Legije časti. Prekrasna plesalka Hasen je dosegla s tem predlogom vrhunec slave, toda pisarna Legije časti se je spotaknila ob njenem poklicu in je smatrala, da arabska plesalka pač ni vredna, da z dostojanstvom nosi oni rdeči trak, ki je hrepenenje vsakega francoskega državljanca. Kakor pa vse kaže, se je dekle zadovoljilo s tisočaki in se zaradi odklikovanja ni prav nič razsrdilo na Francijo. Z denarjem si je uredila v Fesu malo hišico, kamor so radi zahajali francoski častniki in uradniki, da v družbi mladih Berberk prežive nekoliko veselih uric. Posel je šel imenitno.

V tej dobi je Hasen bila zares bogata in obče priljubljena, vendar je zapustila torišče svojega delovanja in se preselila v Meknes. Tudi tu je uredila nočno zabavišče, kjer se je plesalo in prepevalo cele noči. Medtem pa je v deželi vrela in pripravljala es je vstaja proti Francozom. Lepa Hasen je kot domačinka prišla na sled zaroti in si ni prav nič po-

mišljala, da je ne bi izdala Francozom, ki take usluge radodarno plačujejo. Nameravani pokolj v Meknesu ni izbruhnul, ker je vlada zadržala nevarno gibanje v samem zarodku in odstranila mekneškega pašo, ki je bil duša zarote. Po tej novi uslugi Francozom se začelja padeč prelepe plesalke. Zob časa in nočno življenje sta pustila globoke in prav nič mikavne sledove na licu nekdanje krasotice. Kolikor večje so postapale njene gube, toliko bolj se je redčilo število obiskovalcev njenega podjetja. Hasen je prihajala v pozabo, zato se je obdala z mladimi močmi in res nekoliko osvežila sloves podjetja.

Hasen je zapadla v globoko depresijo, iz katere si je skušala pomagati z uživanjem raznih mamil, osobito hašiša. Propadala je čedalje bolj in hašiš je končno napravil iz nekdanj "maroškega slavčka", strahotno zločinsko staro. Svoje "namješčenke" je Hasen začela strahovito mučiti, kakor da se hoče znesti nad njih mladostjo za svojo izgubljeno lepoto. Po nočnem poslu utrjene deklice je Hasen pretepala, da so umirale zelo pogosto. Na njih mesto so prihajale vedno in vse česče nove žrtve, ki jim je bila odločena ista usoda. Nesrečne mlade Berberke so pred sodiščem priznale, da niti mislile niso na pobeg iz mučilnice, marveč so smatrale, da pač mora tako biti in so s topo vdanostjo prenašale vse strahote.

Naposled pa je v to temo vendar posegla roka pravice. Pred letom dni jebila zopet umrla ena izmed mladih plesalke. Hasen je sicer njeno smrt javila policiji, ko pa je videla, da bo ista usoda že v par dneh zadela plesalčico Šerifo, se je bala, da bi smrt 2 deklic v tako kratkem času znala vzbuditi sum pri policiji in sklenila Šerifo spraviti skrivaj s poti. V hiši je takrat služil za hlapca domačin Mohamed Ali (ki ga je Hasen s samokresom v roki prisilila da je umoril bolno, do smrti zbito Šerifo. Hlapec je omamili Šerifo z udarcem po glavi, nato pa jo je zadavil. Truplo je potem razsekjal in poslal — vedno pod grožnjo samokresa — koščke pa sta s Haseno potem kuhala 24 ur s česnom, da bi se ne moglo spoznati, da gre za človeško meso. Temeljito prekuhane ostanke nesrečne Šerife je Mohamed znosil na polje, da so jih tam požerli psi in divje živali.

Stara Hasen seveda taji umor, razkosavanje trupla in tudi pretepanje ostalih svojih žrtev; popolno priznanje Mohamedovo pa označuje kot osveto. Vendar pa je sodišče ugotovilo, da so izmed štirinajstih deklet, ki jih je Hasen imela v svoji hiši, štiri umrle, tri izgubile, ostalih sedem pa je v takem stanju, da se ne bodo nikoli več popravile. Sodišče je obsodilo staro Hasen na 15 let, njenega pomočnika Mohameda pa na 10 let težke ječe

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje MARKO RADALJ Facundo Quiroga 1275 in 1407 U. T. 22 - 8327 DOCK SUD

Notable reproducción cinematográfica en la que se aprecia detalladamente el estilo de portada del corredor Joe Mangano, la revelación del año en Norte América y reciente vencedor del gran millero Cunningham.

Zelo posrečen filmski posnetek, ki predstavlja postopne gibe in način odhoda najboljšega severnoameriškega tekača Joe Mangana.

Slovenska mamica in "modri trak"

Saj je znana stvar, da modri trak pomeni rekord na vožnji čez ocean. Tista ladja, katera je najurnejša, se ponša s tem modrim trakom.

Če bi dajali ta trak osebam, kdo ve, če ga ne bi dobila slovenska mamica. Zaslužila bi ga.

Katera pa je ta? Nekateri jo pač poznate, a le ti, kateri ste doma iz Lokve pri Trstu in tam kje blizu.

Piše se Marija Lucija Cerkvenik. No pa to še ni nič posebnega, kakor tudi ni kaj izrednega to, da ima v Argentini svoje simove in svoje vnuke in vnukinje. Marsikatera slovenska nona je prišla sem in našla tukaj svoje zlahte še več kot ta, o kateri govorimo. Saj poznam že kakih 20 slovenskih žen, ki so prišle semkaj za svoji.

Torej! Kaj pa je posebnega na tej slovenski mamici?

Prišla je sem oni dan z Oceanio. Tukaj pa se zgodba že začne. Od doma je šla lani, sem je prišla letos. Kaj se vam zdi! To se že ne zgodi vsakemu.

Da se je ravno na božični dan peljala čez ekvator, to je tudi nekaj, kar ne doživi vsak.

Da je bila na ekvatorju tudi "krščena" in sprejeta v Neptunovo kraljestvo, pod imenom "Stella maris" (morska zvezda), to je tudi nekaj, kar se ne more vsakemu primeriti.

Prava zgodba pa začne se šele sedaj. Da se je podala na to dolgo rajžo v starosti 81 let! Saj ji je stric, ki ima tudi vredno starost 94 let, takole povedal za slovo: kaj si znorela. Saj boš že na potu umrla!

Pa ni umrla nunea.

"Kaj še. Še na mar ji ni prišlo kaj takega. Steer je pa ni prav nič strah smrti, ker živi, kakor Bog zapove."

Ko so prišli morskimi strahovi in je vseh drugih bilo strah kaj bo in so pobegnili od mize, je nona z vso mirnostjo zadržala svoj krožnik, da ni zorknil z drugimi med kup črepinj in si je rešila celo kosilo, pa tudi celo zdravje. Drugi so se držali za trebuhe. Saj veste, kako je tedaj, kadar se želodec obrača. Naši mamici želodec tudi tedaj ni odpovedal pokorščine in tukaj mislim, da zgodba že dosega oni rekord s katerimi je mama zaslužila "modri trak".

S svojimi 81 leti je prejadrala to široko lužo, ne da bi ji bilo kaj slabo in ne le to: bila je ves čas naravnost najzanimivejša oseba na krovu.

Naša skronina slovenska mamica, toda polna tistega zdravega humorja, ki je značilen za slovenski značaj, je bila neobhodno potrebna na vseh straneh na ladji. Ker je doma blizu Trsta, kjer je v svojih mladih letih tudi služila, kamor je pozneje tudi maslo in jajca nosila, ji seveda tudi tržaška italijanščina ne dela težav in tako jo je kmalu vsa ladja spoznala in ves krov je bil poln njenih dovtipov.

Zakaj pa ne jeste mamica, je skrbel sluga v obednici.

Bolj ko jem, manj vidim, je kratko povedala mama.

Čudna stvar, je skrbel sluga. Bo pač poseben slučaj, da jed škoduje očem.

Seveda, je nadaljevala mamica. Če več pojem manj vidim pred seboj na krožniku...

Takih in podobnih dovtipov narrese mamica, kolikor bi jih kdo hotel, zato ni čudno, če so jo na ladji vsi poznali in ni bilo nobene slovesnosti in ne norčavosti brez none. Tako je bila seveda tudi deležna "morskega krsta na ekvatorju", kjer so ji dali ne le ime "morske zvezde" temveč tudi diplomo, ki jo hrani za spomin.

Pa je bil nekdo na ladji v skrbeh, če nona prav razume, kaj je s tem morskim krstom. Da ne bi mislila, da je to res kaj cerkvenega!

Saj nisem iz Kalabrije doma, tako je odsekala. Prej sem znala katekizem na pamet, kot je kdo drugi od teh, kar jih je na ladji, solnce videl. Če ste vsi drugi nori na ladji, moram jaz kot najstarejša biti vsaj za varha-pameti zraven v vaših norčijah.

Da je ta nona s svojimi 81 leti

Obiščite KROJAČNICO LEOPOLD UŠAJ

ZA POMLAD

vam nudim najmodernejšega blaga iz angleških tovarn.

Cene nizke, zato

obiščite me in se boste prepričali.

GARMENDIA 4947

La Paternal — Buenos Aires

Pozor Rojaki!

Naznanjam, da sem spet odprl dobro znano gostilno

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostorji pripravi tudi za svatbe.

Rojakom se priporoča lastnik EMIL ŽIVEC

Osorio 5085 — La Paternal

tako potovala čez veliko lužo, ne da bi ji bilo trenutek slabo, da je svojim šaljivim nastopom vedrila sopotnike tudi tedaj, ko so drčali krožniki in stoli kamor jim je bilo ljubše, da je vsa to dolgo pot dokončala s takim veselim razpoloženjem, to je pač nekaj, kar zasluži modri trak.

Zato ni čudno, če so na ladji vedno vpraševali, kje je nona. Povedala je marsikatero za smeh, a tudi marsikatero v pouk, tako da je krepko zamašila usta marsikomu, ki se je hotel kaj ponorčevati iz "nevedne pobožne starke"...

Cerkvenikove dobro poznam. Tudi drugi rojaki mnogi vedo zanje. Tam kaj v Floresti žive v svoji ljubki hišici med figami in mandarinami in pod trto. Hei Nada je že tudi v Slovenskem listu pokazala svoje ime s kakim dopisom. Tudi v španjolskem jeziku bo ena najbolj izvežbanih Slovenk. Saj je uradnica v odvetniški pisarni.

Ko so mi sporočili, da je prišla nona, katero so že dalje časa pričakovali, sem tudi jaz uporabil priliko in stopil do Cerkvenikovih, da jo pozdravim, ker ji bo prav gotovo v veliko veselje, če bo videla, da smo tudi tukaj med kristjani. Našel sem še druge rojake na obisku, ki so prišli po domače novice, kot je običaj-

no, kadar pride kdo od tujkaj.

In kako je doma Mama?

Za nič. Slabo. Kruh po 3 lire; za sluzi se ja komaj po 10 lir na dan. Za tri kile kruha je treba cel dan garati. Mleko se plača doma po 80 centesimov. V Trstu je pa po 1.20. Sladkor je po 7 lir. Meso po 8,10 in 12 lir pa še več, če je kaj boljšega.

Vse skupaj ni nič vredno. Edino, kar je, je to, da je tam naš dom. Kraj naše mladosti, davnih spominov. Naša Lokva! Stari tabor, kapelica, naši hribi. Po tem je človeku težko. Toda, jaz sem bila osamela starka, ki nisem imela nikogar svojih več. Vsi so mi pobegnili sem. Sama sem ostala doma in sem se naveličala biti vedno s tujimi ljudmi. Tukaj imam dva sinova z družinami, ki so me tako ljubeznjivo sprejeli, da mi ni kar nič teško. Če pa pomislim še to, da sem tamkaj pustila mrzlo zimo, tukaj me je pa sprejelo toplo poletje, potem že lahko razumete, da je za moje stare kosti tukaj ugodnejše, ker mi je vročina mnogo ljubša kot zima.

Povedala mi je tudi, da ostane par dni v Buenos Airesu, potem pa gre v Quilmes do Franceta ter mi naročila, da jih pridem tudi tja obiskat.

Hladnik Janez

CON FRIO, CON CALOR

B E B A

QUILMES ¡LO MEJOR!

KROJAČNICA "PRI ZVEZDI"

Vam nudi najboljše angleško blago (SUPERLAN)

Izdelujem moške in ženske obleke. — V zalogi imam za 1933/39 leto tudi vsakovrstnega pomladanskega in poletnega blaga: za moške \$ 55.— za ženske \$ 45.—

Za obilen obisk se priporoča rojakom in rojakinjam

STANISLAV MAURIČ

DONATO ALVAREZ 2059 pol kvadre od Av. San Martin — Bs. Aires

ZGODOVINSKI ROMAN

Caričin ljubljenc

Nadaljevanje 122

Francesco Armidore je doživel že marsikatero nevihto, toda to je bila najstrašnejša, kar jih je sploh videl na Jadranskem morju.

— Gianettino, veslaj! — zakriči Armidore. — Kaj stojiš s prekrižanimi rokami in gledaš v nebo? Ali prosiš Boga, da nam pomore?

— Varate se, Francesco Armidore — odvrne gondoliere. — Ne prosim Boga, da nam pomore — iz te nevihte se ne moremo rešiti.

— Vodi vsaj gondolo, da nas ne zalijejo valovi. Kaj proviš? Maješ z glavo — ali si znorel?

— Morda — nadaljuje Geanettino in se čudno nasmehne — morda sem res znorel!

— Gianettino, ali ne vidiš, da boš umrl, ako ne ukreneš, da se rešimo. Ali je tvoja želja, da se utopiš kakor miš?

— Da! —

Francesco ostrmi in pogleda črnolasega mladeniča, ki ga ni več razumel.

Kljub strašnemu zibanju gondole je stal Gianettino visoko vzravnan, nato pa stopi k njima

— Sedaj morata zvedeti, zakaj sem tako miren in zakaj nočem ničesar ukreniti, da bi se rešili.

— Nočem se preseliti v peklo kot lažnjivec — vedno sem bil pošten in odkritosrčen človek in tak hočem ostati.

— Že prej sem vedel, da bo nastala nevihta in ko sta se vidva pogovarjala, sem opazil na svetilniku znamenja in videl zastavo, ki je svarila male ladje, da ne odplovejo na odprto morje.

— In vendar nisi obrnil! — zakri-

či Francesco ves razjarjen. — Hotel si torej postati naš ubijalec?

— Da — to sem nameraval!

To je izgovoril tako jasno in gotovo, da Francesco in Klarisa nista dvomila, da govori resnico. Njegove oči so jasno govorile, da je vse to dobro premislil.

— Toda zakaj?

Gianettino je bil vedno najboljši Francescov prijatelj, služil mu je že od mladih nog, nekoč mu je celo rešil življenje, ko je predaleč plaval na morje. Takrat je Gianettino odplaval za njim, ker je slutil, da bo Francesco grozila nevarnost in je bil v trenutku — ko je ta zaklical na pomoč — že ob njegovi strani. Ko pa ga je hotel na svojem hrbtu zopet spraviti na obrežje — se je pojavil veliki morskí pes. Da sta takrat oba ušla gojovi smrti, je bil samo goli slučaj. — Gianettino se je obupno boril s strašno pošastjo in če se mu je posrečilo pošast usmrtiti, se je moral zahvaliti le dejstvu, da je imel pri sebi oster nož.

— Nemogoče — nemogoče!

— Gianettino — reče hitro Francesco — pomisli, kaj govoriš — sam si dejal, da si ubijalec, toda jaz ne verjamem — ne, ti si boljši, kakor govoriš! Zakaj bi hotel, da kontesa in jaz umreva?

— Zato, ker konteso ljubim, tebe pa sovražim!

Klarisa se dvigne — komaj se je držala na nogah in gotovo bi padla v morje, če je ne bi pričakale močne Francescove roke.

— Nesrečnej! — zakliče kontesa. — Kaj si storil? Zakaj me hočeš uničiti, ako me res ljubiš?

— Zato, ker ne morem prenašati, da bi pripadala drugemu moškemu! — advrne gondolier. — Zato, ker te rajši vidim mrtvo, kakor pa v naročju drugega in ker te jaz — ubogi

in zaničevani gondoliere — nikoli — nikoli ne bom mogel osvojiti.

Po teh besedah objame Gianettino lepo konteso in jo pritisne na svoja prsa — čutil je utripanje njene srea.

— Nesrečnej! — kaj si storil? — mu pošepče lepa žena. — Zakaj mi razodevaš svojo ljubezen še le sedaj pred smrtjo?

— Rekel se mti že — zato, ker nikoli ne bi bila moja!

— Toda če bi ti vračala ljubezen? — mu šepne Klarisa in njene temne oči se zasvetijo. — Če bi postala tvoja, — tvoja Gianettino. — Gondoliere divje zakriči.

— Ali me ljubiš? — vzklikne. — Madona, ti me ljubiš! — oh — oh — kaj sem storil?

In Gianettino se zgrudi na dno gondole.

Samo ena beseda je dosegla, kar nista mogla doseči razburkano morje in strašna nevarnost. Ta mladenič, ki je doslej stal v gondoli kakor železni kip — je ležal sedaj na dnu gondole in je bridko ihtel.

Toda že v naslednjem trenutku se mladi gondoliere zopet dvigne in se pogumno vzravna.

Na obrazu se mu je izražala odločnost — oči so mu brez strahu gledale v valove. Daleč naokoli ni bilo nobene ladje, ki bi jih sprejela na krov — sami so bili na neizmerni morskí gladini.

Zdajci začne Gianettino mrzolino delati.

Brez oklevanja sede za krmilo prime ga z močno roko in začne spretno voditi gondolo. Francesco zgrabi za vesla in poskuša Gianettinu pomagati, toda ta mu zakliče:

— Signor, ne veslajte, prepustite vse meni!

Gondola je brzela med divjimi valovi kakor preplašena ptička.

Klarisa je zopet sedla na klop — bila je pogumna, mlada žena, ki z ničemer ni jokazala, da se boji.

Medtem pa je nevihta dosegla svoj vrhunec.

Vetrovi so strašno bičali morje — zdelo se je, da je planil jastreb na golobico in jo raztrgal s svojimi krepplji — tako je tudi nevihta stresala in šibala morje — dvignila valove in vzpenila gladino.

Minulo je pol ure in ta čas se že zdel našim ljudem v gondoli kakor cela večnost.

Gianettino se je boril z valovi. Že stokrat je rešil gondolo gotove pogube.

Tedaj pa naenkrat Francesco radostno vzklikne. Klarisa ga je začudeno pogledala, ker je mislila, da je znorel. Toda Francesco pokaže v daljavo.

— Ladja — vzklikne Francesco — velika ladja! — Ha — še ena — velika ladja! — Ha — še ena — tretja — četrta! — Celo brodovje — prišli so, da nas rešijo. — Gianettino, usmeri gondolo naravnost proti ladjam! Čez pol ure jih že lahko dosežemo.

Gianettino pokima z glavo. — Čudno! — reče Francesco Armidore, ko so se približali prvi ladji. — Še nikoli nisem videl v našem pristanišču takega brodovja.

— To so ruske bojne ladje, — odkovori Klarisa — živele sem v Rusiji in dobro jih poznam.

— Signor — reče gondoliere — privežite robce na veslo in mahajte z njim.

— Evo, vzamite moj robec — reče Klarisa.

Francesco priveže robce na veslo in kmalu nato začne dajati tujim ladjam znamenja.

Gianettino je medtem vodil gondolo in posrečilo se mu je približati

se ruskim ladjam na oddaljenost deset minut.

Francesco že vzklikne, Klarisa je že mislila, da je rešena — ko pograbí ogromen val gondolo, jo dvigne v zrak, nato pa potegne s seboj v globino.

Klarisa je skoraj izgubila zavest, toda vendar je začela plavati, če tudi jo je pri tem zelo ovirala obleka.

Zdajci pa naenkrat začuti, da so jo objele neke krepke roke, takoj nato pa sliši šepet:

— Madona, lezi mi na hrbet, odnesel te bom — plaval bom s teboj do ladje.

In prej, kakor je mogla odgovoriti, jo je Gianettino dvignil iz vode — začutila je pod seboj telo — Gianettino začne rezati valove. Tudi nesrečni Francesco Armidore je plaval, toda ni mogel tekmevati z Gianettinom. Čez nekoliko minut je že zaostal, za gondolierom. Z zadnjimi močmi zakliče:

— Pozdravi mi očeta — reci mu, da — — — z Bogom Klarisa — ljubil sem vas! Oh, Gianettino — zakaj si mi to storil?

Trenutek pozneje izgine dožev sin v valovih, Gianettino pa nadaljuje pot s svojim sladkim bremenom.

Na prvi ladji so že opazili brodolomee in so spustili čoln, da bi jih rešili.

— Madona! — šepne Gianettino in pogleda Klariso.

— Kaj želiš?

— Ali me ljubiš?

— Ljubim te, Gianettino. Ljubim te že dolgo in zato sem bežala pred teboj — zato nisem hotela, da me ti voziš, temveč sem si najela vedno drugega gondolierja. Bala sem se ljubezni, ki je vzklikla v morjem sreč.

— Oh, madona, jaz te ljubim, da bom še znorel! Če se ova rešila, boš

MOČ NAVADE

Na kmetih je navada — vsaj pri nas na Notranjskem — da vse družine jedo ob petkih fižol. Tako je bil tudi navajen mežnar Anžon, ki se je vsak petek po južini oddahnil in čakal, da bo ura tri, ko je moral zvoniti za spomin na Jezusovo smrt. Leto in leta so mu tekla v tej navadi, dokler ni prav to zakrivilo veselega dogodka. Nekega četrta je namreč opazila Anžonka, njegova žena, da ji je zmanjkalo ješprenja. Premišljala je, kaj naj skuha, potem pa se je odločila in je skuhala fižol. Anžon je z veseljem pojedel dobro reč, po južini je malo posedel pred hišo, potem pa se je napotil do cerkve in hodil okrog nje. Marsikdo se je začudil, kaj Anžon opleta sredi delavnega popoldneva, a nihče ni rekel ničesar. Anžon pa je verno čakal, da je bila ura tri, potem pa jo je ubral v zvonik in začel zvoniti. Vsa vas je prisluhnila. Ženske so prihitele iz hiš, otroci so prestrašeni zavekali, možje so obstali sredi dela — moj Bog, si je vsak mislil, kaj pa je, ali gori, ali je vojna? Cibingljev oče, ki je pravkar rogovilil okrog čebelnjaka, jo je uvrstil do cerkve in v zvonik in prestrašeno vprašal: "Kaj pa je, Anton, da zvoniš?" Anžon je pljunil po tleh in vlekel za vrv, obenem pa je odgovoril: "Ali ne veš, da je petek?" "Kakšen petek?" se je zakregal Cibingljev oče. "Saj je danes vendar četrtek!" Anžon se je tako ustrašil, da se mu je vrv kar izmuznila iz rok. Zvon se je še nekažkrat zamajal, potem pa je počasi zamrl, Anton pa je zagodrnjal: "Preteta reč, ona pa je fižol kuhala." Ubral jo je domov in nihče ne ve, kako se je takrat doma končal ta petkov četrtek; toda Anžon je še danes jezen, če ga kdo spomni tega. N.

KADAR IŠČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires
U. T. 54 - 3588

Mladinski kotiček

Golar Manko:

NELA KUHA

Nela kuha svoji punčki juho, pesek ji je moka iz pšenice, sol so kamenčki prav drobni, palčica je mesto žlice.

Vodo v lonček je nalila, potlej jo na soncu kuha, vanjo pesek, drobne kamne — o, že kuhana je juha.

Zvrhan krožnik te dobrote punčki Metki brž prinese, toda kremži se, ne mara juhe — "Jej, sicer pokličem koj črnuhe!"

"Kaj, mar res ne maraš jesti? Oh, to križ je z majhno deco, človek res ne ve, kaj naj vam skuha, križ je z vami, primejduha!"

ŽAL MI JE TEBE . . .

Bister studenček v gozdu izvira in po skalovju lažno šumlja. Čez korenine hrastov mogočnih, bukev stoletnih tiho vrvrva.

V mirnem zavetju gozdnih orjakov v suši nobeni usahnil še ni. Rdeče ciklamne, praprot zeleno, gosto mahovje z vodo poji.

V tihi samoti, v gostem grmovju temni tolmunček varno je skrit. Ptičice drobne, srnice vitke vodo studeno hodijo pit.

Včasih še meni — kadar me vodi

pot mimo njega — žejo gasi. Uren kot dnevi srečne mladosti moje — brezskrbno v daljo beži.

Ko prisluškujem pesmi veselih v bistrem studenčku skritih glasov — moja nemirna misel potaplja se v šepetanje brzih valov:

"Virček, ne moreš vedno ostati v varstvu zelenih hrastovih vej. Kakor ti kaže struga potoka v temno daljavo moraš naprej!"

Žal mi je tebe bistri moj virček! Tožna ti v svetle valčke strmim. Kam te ponese struga neznanca? Zate in zase, vir, se bojim —"

(Marija Brenčičeva.)

NOGAL

PEVČEVO BOGASTVO

Čemu zlató, čemu srebró, zakaj to meni, pevu, bo? Bogastvo moje je in sreča le pesem radostno doneča.

Bogastvo naj bi skupaj bral, da tresel zanj bi se in bal? — Morda že jutri treba bo od vsega vzeti mi slovo.

Samo da Bog mi zdravje dá, vse drugo naj pa svet ima! Jaz delal vedno bom vesel in vmes vesele pesmi pel.

Jožef Mihelič-Colar.

PTIČKA IN METKA

Ci, ci, ci, trilili, ptička žvrgoli, sem in tja se smuka, skozi okno kuka.

"Ci, ci, cie, trililis, Metka, ali spiš? Sonce zlato se jezi, sram te bodi, Metka, ti!"

Metka to zasliši, s posteljice skoči in v vodi čisti si obrazek zmoči.

PESMICA O ŠKARJAH

Škarje krojači imajo in brivci, režejo, strižejo z njimi vse dni. Mojster krojač nove hlače ureže s škarjami spretno nam: ena, dve, tri.

Kdor pa kosmat k mojstru brivcu primaha jo vrne domov se brez brade in brk; včasih pa tudi ušesa umazana s škarjami mojster poreže: švrk, švrk!

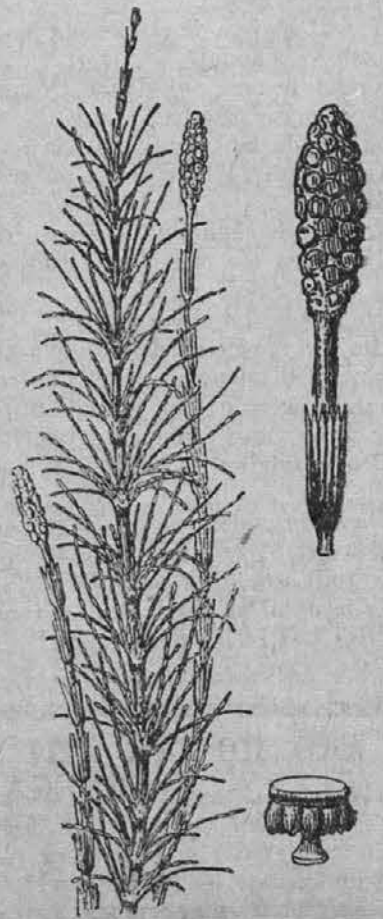
RUDAR

Od zore pa do mraka se trudi oče moj, v podzemskih rovih koplje, krvav njegov je znoj.

On hoče, da obleko in čevlje jaz dobim, da hodim vsak dan v šolo in pridno se učim.

Nekoč pa bom ponosno pogledal mu v obraz: "Zdaj ti počivaj, oče, za te bom delal jaz!"

Alojz Burjes, Ljubljana.

COLA DE CABALLO

**POSLUŽUJTE SE
PODJETI, KI
OGLASUJEJO V
NAŠEM LISTU!**

moja — samo moja?

— Prisegam ti!

— Če pa bi prišel kaj odličen človek — kak bogataš — ali ne boš takrat sromajšnega gondolierja zavrgel? Ali mi boš ostala zvesta tudi tedaj?

— Vedno ti bom zvesta — odgovori Klarisa — Pri bogu, ljudim te iskreno in srčno.

— Madona, hvala ti za te besede! — reče Gianettino. — Če bi jih ne bila izgovorila — bi miroval z rokama in skupaj bi se pogreznila v morske globine. — Madona, brez tebe ni zame življenja.

Nekaj minut pzneje sta se nahajala Klarisa in Gianettino v majhnem čolnčku, ki ga je ruska ladja poslala na pomoč.

Truplo Francesca Armidore je plavalo na gladini, Rusi pa niso mirovali prej, dokler ga niso potegnili iz vode.

Ko se je čolnček približeval veliki vojni ladji, so se pokazale posledice strašnega dogodka.

Pogumna žene ni niti enkrat kriknila od strahu. Med najhujšo nevihto in največjo nevarnostjo ni niti za trenutek izgubila prisotnosti duha.

Niti ena solza se ni prikazala v njenih očeh, ko je videla Francesca Armidore, ki si je pridobil že marsikatero žensko srce, ko pa so jo potegnili na veliko rusko ladjo, jo je nenkrat zapustila vsa odporost.

Na krovu ladje sta bila dva živa človeka in eden mrtvec.

Klarisi so tekle solze po licih. Naslonila se je na Gianettina, ihtenje pa ji je stresalo telo.

Gianettino si je zaman prizadeval, da bi pomiril ljubljeno ženo. Zatrjeval ji je, da je nevarnost minila — zaman ji je šepetal, da ji bo vedno zaščitnik in hvaležen suženj.

Klarisa pa je nenkrat zavpila in se onesvestila.

Gianettino je vztrepetal in objel svojo ljubljeno. Bal se je, da je mrtva, da ji je sree nehalo biti, on pa drži v naročju samo mrtvo truplo — mladi gondoliere je skoraj znorel, hotel je skočiti v morje, kajti brez Klarise zan ni življenja.

Ruski mornarji pa so se mu rogali.

— Pogledjte tega Italijana — ko se mu je deklica malo onesvestila, je že skoraj neumen! — Mar ne — ta lepa deklica je tvoja ljubica? Ali jo ljubiš, govori!

Gianettino, bi ne bil sedaj za nič na svetu povedal, kdo je Klarisa in kaj mu je.

Sovražil je te bradate ljudi, ki so hoteli s silo zvedeti njegovo tajnost. Sklenil je, da ne bo na veliki ladji, ki jih je sprejela, nikomur ničesar odgovarjal ali pa vsaj ne bo govoril resnice.

Oh, kako je bil Gianettino srečen, ko je opazil, da Klarisa še živi in da je samo onesveščena.

Da, Klarisa bo zopet živela, zopet bo odprla oči, — upripadala bo samo njemu! Ljubila ga bo in bo vedno pri njem, pri svojem Gianettinu!

Potem pa je gondoliere pogledal truplo nesrečnega doževega sina, ki je ležalo na tleh v čolnu.

— Ubogi prijatelj, — zamrmura Gianettino, — tako mlad, tako lep, tako bogat in neodvisen si moral umreti!

Vendar ni mogel zatreti nekega čuvstva, ki je bilo podobno zadovoljnosti in se je porajalo v njegovi duši.

Kdo ve? Francesco Armidore ni mu bil postal čez nekaj časa lahko nevaren tekmeč, čeprav je vedel, da ga je Klarisa odbila.

Klarisa ga je odbila; Gianettino je imel dobra ušesa! Slišal je ves njen pogovor.

Odbila ga je morda zato, ker ni

hotela pripadati nobenemu moškemu. Klarisa je hrepenela po višjem cilju, njena pot je vodila k carski kroni!

K carski kroni! Mar niso bile to ruske ladje, ki so ju rešile? Mar niso na jamborjih plavale ruske carske zastave?

— Posebno na prvi veliki ladji je plapolala ogromna ruska carska zastava!

Za vruga! Če so bile to zares ruske ladje, tedaj bo Klarisa morala biti zelo previdna! Kdo ve, morda pa so priplule te ladje samo radi tega v Benetke, da bi ji kaj žalega storile!

Gianettino stisne pesti, njegov obraz pa se je spačil — čutil je, da postaja nevarna zver, ko se je spomnil, da bi njegovi Klarisi kdo storil kaj žalega.

Oh, Gianettino je močan, svojo ljubljeno bo varoval pred vsako nevarnostjo.

Sedaj je imel pravico do tega. Sedaj bo smel biti za vedno v njeni bližini.

Vedno bo pri njej, vedno jo bo zvesto spremljal, kakor njena senca!

Da, Gianettino bo svoj zaklad skrbno čuval! Kadar bo Klarisa spala, bo Gianettino legel na prag pred njeno spalnico kakor zvest pes in nihče ne bo mogel k njej, nihče ji ne bo mogel ničesar žalega storiti.

Na vsak način pa se je zavzel, da ne bo na ruski ladji niti z besedico omenil, kdo je Klarisa.

Ni de, čeprav jo smatrajo za njegovo ljubico. Naj mislijo, da je deklica iz Benetk. —

Hahaha, gondoliere Gianettino ni bil tako neumen! Njega ne bodo tako lahko prevarali.

Čoln je v tem prispel k ladji, s katere so sedaj spustili lestevico.

— Naprej, Benečan, — mu reče ruski mornar, — morda si že kedaj

plezal po lestevici iz vrvi. Samo pazi, da ne boč telebnil v morje!

Gianettino pa se je samo porogljivo nasmehnil.

V prihodnje trenutku pa je že sunil mornarja s pestjo v prsa, ker je revež hotel dvigniti nezavestno Klariso. Gianettino jo je objel, si jo naslonil na prsa in jel plezati po vrvi tako spretno in s tako lahkoto, da se ni vrvi z rokama niti dotaknil.

— Za vruga! — vzklikne ruski mornar, — ta črni gondoliere zna to boljše, kakor marsikateri izmed nas!

Gianettino je medtem pripeljal na krov.

Okrog nezavestne Klarise in Gianettina so se takoj zbrali častniki. Gianettino je mrko gledal okrog sebe, ko je videl, s kakšnimi pogledi opazujejo častniki lepo Klariso.

— Lepa je, — niso nam preveč pripovedovali o lepoti mladih beneških deklic! S to-le se ne more primerjati nobena naših deklet!

— Mislim, da ne bo ta rdečelasa lepota preveč neusmiljena Nagrada nas bo, ker smo jo potegnili iz vode! — reče mladi častnik.

Vsi so se zasmjali.

Gianettino seveda ni razumel besede, ki jih je rekel ruski častnik. Gondoliere ni razumel niti ene ruske besede, vendar je prečital na častnikovem obrazu kar je rekel. S silo se je moral premagovati, da ni plaval na častnika in ga podrl na tla.

Naenkrat pa so stopili častniki z nekim spoštovanjem v stran. Pojavil se je visok, blede mož s črno brado. Oblečen je bil v pozlačeno uniformo. — Admiral! So zašepetali častniki.

Prišel je knez Gregor Orlov, ki je bil poveljnik mornarice. Naši čitalci že vedo, radi česa se je ta človek napotil v Benetke. Stopil je h Gianettinu, ki je stal pri nezavestni Klarisi in bil pripravljen, da se bo boril

kakor lev, če bi se je kedo drznil dotakniti. Gregor Orlov pogleda najprej Gianettina, potem pa Klariso, tudi črni grof je obstal kakor ukopan, ko je zagledal to deklico.

Potem pa se je zopet obrnil h Gianettinu in ga vprašal italijanski:

— Moji ljudje so rešili to mlado ženo in tebe iz morja?

— Da, signor, — odgovori gondoliere, — zato vam morava biti hvaležna.

— Kako pa ste prispeli na morje?

— Z beneško gondolo.

— Na odprtem morju pa vas je zalotila nevihta, mar ne?

— Da, gospod. Če bi vihar ne bil tako močen, bi se mi brez dvoma posrečilo, da bi prispel v pristanišče, morje pa je strašno besnelo in moja mala ladjica ni mogla kljubovati strašnim valovom!

— Nekdo pa je utonil?

— Da, signor! To je sin beneškega doža, — imenuje se Francesco Armidore!

— Dožev sin? — vpraša Orlov presenečeno. Saj to je za doža velika nesreča. Srečen sem, da bom nesrečnemu očetu lahko pripeljal vsaj truplo njegovega ubogega sina!

— Če mrtvec dožev sin, kdo je totej ta mlada dama? — in Orlov pokaže Klariso, ki je ležala še vedno onesveščena na klopi. — Brez dvoma je to zelo odlična gospa ali pa gospodična in pripada gotovo kaki najuglednejši rodbini v Benetkah, kaj neda?

(Dalje prihodnjic)

DOBROIDOČA

Fiambreria Alemana

se radi preselitve proda.
Natančnejše informacije se dobi v: "Fiambreria Alemana", (Mercado), Alvarez Thomas 1137, Bs. Aires